Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Neprarasite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 133 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Birželio (June) 7 d., 1933 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIII, Dienraščio XV

KRISLAI

Istoriniai Priminimai.
Spaudos Laisvė.
Menševikai Išdavė Bolševikus.
Bolševizmas Laimėjo.
Rašo *Komunistas*

Dar dvi Lenino raštų knygos išėjo anglų kalboje. Tai rinkinys Lenino straipsnių, kuriuos jis parašė tarpe liepos pradžios ir lapkričio revoliucijos. Tai turtingas vaizdas revoliucijos bangų kilimo ir laimėjimo. Tai istorija laimėjimo masių bolševizmo pusėn.

Liepos 17, 1917 m., naktį, laikinosios valdžios užleisti militariniai kadetai ir kazokai išdraskė bolševikų partijos organo "Pravdos" spaustuvę, sulaikė laikraštį, užgrobė knygas ir suareštavo redaktorius. O tuo tarpu juodašimtiškoji spauda paleido upelius bjaurių melų apie bolševikų vadus, ypač apie Leniną.

Gi valdžia buvo menševikų ir socialistų revoliucionierių rankose. Iš sykio valdžios šulai teisinos, kad užpuolimas ant 'Pravdos" buvo padarytas be jos leidimo. Betgi liepos 29 d. ta valdžia oficialiai užgyrė "Pravdos" uždarymą. Įsakyta areštuoti Leniną ir kitus bolševikus.

Liepos 23 d. Leninas rašė: "Sovietų, taip pat ir socialistų revoliucionierių ir menševikų partijų vadai, su Tsereteliu ir Černovu priešakyje, galutinai išdavė revoliuciją, atiduodami ją į rankas kontr-revoliucionierių, o patys save, savo partijas ir sovietus, paversdami į kontr-revoliucijos figos lapelį. Tas įrodoma tuo faktu, kad socialistai revoliucionieriai ir menševikai išdavė bolševikus ir sutiko sunaikinti jų (bolševikų) laikraščius, netgi nedrįsdami tiesioginiai ir atvirai pasakyti visuomenei, kad jie taip daro..."

Matote, kiek tada spaudos laisvė tereiškė ponams menševikams, kuomet jie turėjo valdžią savo rankose. Jie išdavė revoliuciją kontr-revoliucijai; savo partijas ir net sovietus, kuriuos jie kontrolíavo, pavertė kontr-revoliucijos įrankiais.

Bet dabar menševikai rėkia, kad Sovietai neleidžia jiems leisti savo kontr-revoliucinius laikraščius.

Bolševizmas laimėjo. Jis turėjo laimėti, nes tai reiškė laimėjimą darbininkų klasės. Tam pačiam straipsnyje Leninas rašė: "Visokia viltis ramaus rusų revoliucijos vystymosi išnyko. Objektyvė situacija yra tokia: arba pergalė militarinės diktatūros su viskuo, ką jinai reiškia, arba darbininkų ginkluotos kovos pergalė..." Toliau Leninas šaukia bolševikus ir proletariatą rengtis nusprendžiamam, ginkluotam mūšiui.

Leninas geniališkai numatė revoliucijos eigą. Teisingai pasvėrė kiekvieną situaciją. Teisingai mokėjo iškelti tinkamus obalsius, kurie pasiekė ir revoliucijos pusėn laimėjo darbininkų klasę ir varginguosius valstiečius.

Liepos 28 d., 1917, Leninas vėl rašo: "Po to, kas atsitiko liepos 19-21 dd., nė vienas rusas revoliucionierius nebegali turėti jogių konstitucinių iliuzijų. Revoliucija ir kontr-revoliucija eina prie susiėmimo už krūtinių nulemiamoj formoj. Kaip pirmiau, taip ateityje mes kovosime revoliucijos pusėje. Kaip iki šiol, taip ateityje mes visomis jėgomis padėsime proletariato revoliucinei kovai..."

Ir ta revoliucinė proletariato kova nušlavė socialistus revoliucionierius, menševikus ir visą buržuazinį brudą.

Veteranai Siunčiami į Verstino Darbo Kempes

WASHINGTON. — Roosevelto valdžia reikalauja, kad eks-kareiviai bedarbiai turi ateiti į armijos rekrutavimo stotis ir pasiduoti į verstino darbo miškų atstatymo kempes. Apie 25,000 veteranų jau sumobilizuota ir bus išvežti į kempes. Jie gaus tik $30 į mėnesį algos ir du trečdaliu tos algos turės pasiųsti namo del namiškių užlaikymo.

Didžiojo New Yorko Visom Organizacijom

Visos organizacijos turi prisirengt prie plataus visų delegatų bendro fronto susirinkimo, kuris įvyks 23 d. birželio (June), 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėje, kampas Lorimer ir Ten Eyck Sts., Brooklyne.

Suregistruokite jūsų organizacijų visus bedarbius ir atsineškite jų sąrašą į šį susirinkimą. Taip pat atsineškite naujų sumanymų.

Šiuomi kreipiamasi ne tik į tas organizacijas, kurios prisidėjo prie bendro fronto konferencijos, bet ir į visas kitas, kurios dar nebuvo prisidėjusios.

Bendro fronto konferencija, kaip žinome, priėmė tokius reikalavimus delei bedarbių, kaip kad: $10 į savaitę kiekvienai bedarbių porai ir dar pridėt po $3 ant kiekvieno užlaikomo šeimynos nario; pavieniams bedarbiams mokėt po dolerį į dieną pašalpos grynais pinigais, o ne čekiais; sustabdyt bedarbių mėtymus iš kambarių ir kt.

Susirinkime išdirbsime praktiškus planus, kaip iškovoti bedarbiams tuos ir kitus reikalavimus.

Sekr. **P. Taras.**

Vėl Žydų Persekiojimo Klausimas Tautų Lygoj

GENEVA.—Prieš Vokietijos delegacijos norą, Tautų Lygoje vėl iškeltas klausimas žydų persekiojimo Vokietijoje. Vokiečiai grūmoja pasitraukimu iš Lygos, jeigu jie būtų pasmerkti už pogromus.

Atsisako Važiuoti Vokietijon del Pogromų

MILAN, Italija. —Arturo Toscanini, garsus orkestrų direktorius, sulaužo kontraktą ir atsisako važiuoti Vokietijon ir laikyti koncertą birželio 29 d. Jis sako, kad jis tuom užprotestuoja prieš fašistus, kurie persekioja žydus.

MAINIERIAI KOVOS LAUKE, STOJA Į NACIONALĘ MAINIERIŲ UNIJĄ

PITTSBURGH, Pa.—Pereitą ketvirtadienį išėjo į streiką Paton kasyklos mainieriai. Kasykla randasi Westmoreland paviet. Jiems vadovauja Nacionalė Mainierių Unija.

Penktadienį apie 300 mainierių Hubbard kasyklos išėjo į streiką. Streikieriai laikosi tvirtai ir kovingai.

Pastaruoju laiku vakarinėj Pennsylvanijoj du šimtai mainierių įstojo į Nacionalę Mainierių Uniją ir tapo suorganizuoti šeši nauji lokalai.

FAŠISTŲ TERORAS PRIEŠ ADVOKATUS, KURIE NORĖTŲ GINTI KOMUNISTŲ PARTIJOS VADUS

LONDON. — Gautas pranešimas iš Berlyno, kad Komunistų Partijos vadai Thaelmann, Torgler ir Dimitrov, kurie sėdi kalėjime, negali gauti vokiečių advokatų apgynimui. Kuomet Dimitrovo sesuo atsikreipė pas vieną advokatą, tai gavo tokį atsakymą:

"Tiesa, kad advokatai pasirengę ginti komunistus teisme, bet reikia atminti, kad tie, kurie gynė, atsidūrė už grotų, kartu su komunistais."

Keli advokatai buvo apsiėmę ginti, bet tuojaus hitlerininkai pradėjo juos terorizuoti ir privertė atsisakyti. Draugo Thaelmanno žmona pripratė vieną advokatą, kad jis nueitų į kalėjimą pasimatyti su Thaelmannu delei teismo. Bet vietoj leisti advokatui pasimatyti su kaltinamuoju, fašistai jį ir įmetė į kalėjimą.

MORGANĄ PALIKO, TYRINĖJA GELŽKELIUS

WASHINGTON. — Staiga senato komisija pertraukė tyrinėjimą Morgano bankinių interesų ir pradėjo tyrinėjimą brolių Sweringens, kurie kontroliuoja kelias gelžkelių linijas. Jiems irgi primetamas valdžiai taksų nemokėjimas.

Jokio paaiškinimo komisija nedavė, kodel ji sulaikė Morgano tyrinėjimą. Kur nors šuo yra pakastas.

Gal Konfiskuos Didelius Katalikų Bažnyčios Turtus

MADRID. — Manoma, kad Ispanijos parlamentas pradės vykinti gyveniman priimtą įstatymą, nepaisant to, kad popiežius jį prakeikė. Katalikų bažnyčios nesvietiški turtai, kurie siekia $500,000,000 bus konfiskuoti ir privatinės religinės mokyklos panaikinamos. Vaikai turės lankyti viešąsias mokyklas.

Pirmas Negras Džiurėj

CHATTANOOGA, Tenn. Buržuazija išsigando komunistų pradėtos kampanijos už negrų teises. Štai čia pirmu sykiu nuo Civilio Karo į džiūrę įleistas negras. Mat, tos valstijos ponai nori įrodyti, kad negrai pas juos turi "lygias teises."

SUAREŠTUOTA 100 DARBININKŲ

MONTREAL, Kanada. — Darbininkų Apsigynimo Lygos distrikto susirinkime raportuota, kad nuo pradžios šių metų Montreale buvo suareštuota 100 darbininkų. Iš jų buvo 75 rubsiuviai, kurie streikavo.

Judošius Išmestas Iš Komunistų Partijos

Komunistų Partija praneša, kad tapo išmestas laukan tūlas Antanas Vaškis, partijoj priklausęs Union City, N. J. Dabar atsibaladojęs į Brooklyną. Jis vadinos "Ewaldu." Patirta, jog tai valdžios šnipas.

Tas judošius yra lietuvis, bet taip pat gerai vartoja lenkų, rusų ir anglų kalbas. Yra 32 metų amžiaus, 5 pėdų ir 9 colių augščio, tamsių plaukų ir apskrito veido. Partija persergsti visus darbininkus to judošiaus saugotis.

Laukų Darbininkai Streikuoja Prieš Algų Kapojimą

EL MONTE, Cal.—Šioje apielinkėje streikuoja virš du tūkstančiai žemės ūkio darbininkų. Jie išėjo į kovą prieš algų kapojimą ir prieš nepakeliamas darbo sąlygas.

PEIPING.—Japonijos armija pradėjo trauktis link chinų sienos. Tai daroma pagal mūšių pertraukimo sutartį, kurią pasirašė Japonijos ir Chinijos valdžia. Tarpe sienos ir Peipingo įsteigiama neitralė zona, kurioj taip pat negalės būti chinų armijos.

Fordo Verstino Darbo Kempėse Bjaurios Sąlygos

GLADSTONE, Mich.—Čionai Fordo automobilių korporacija turi daug žemės ir miškų. Bedarbius darbininkus gabena ir stato prie darbo. Jie verčiami dirbti 10 val. į dieną ir mokama tik po 75c grynais pinigais ir po 75c popiergaliais, už kuriuos produktų galima gauti tik tam tikrose to paties Fordo kontroliuojamose krautuvėse.

IŠGELBĖJO 11 PASAŽIERIŲ

NEWARK, N. J.—Birželio 5 d. čionai orlaivių lauke sugedo ir nukrito vienas orlaivis, kuriame buvo 11 žmonių. Nelaimėje tik 3 lengvai sužeisti.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Chicago, Ill. — Birželio 5 d. Illinojaus valstijoj ėjo referendumas už panaikinimą prohibicijos. Du prieš vieną balsavo už panaikinimą. Tai jau devinta valstija nubalsuoja už panaikinimą.

Washington. — Federalės valdžios raportas parodo, kad New Yorko valstijoj nuo įvedimo prohibicijos buvo nuteistas 97,665 žmonės, kuriems visiems išpuolė apie 2,378 metai kalėjimo ir $11,473,601 finansinės baussmės.

Somberville, N. J. — Automobilius užmušė Mary Pichea, 5 metų amžiaus.

Franklin, N. J. — Suareštuotas John Palus ir kaltinamas užmušime kirviu Martin Barta. Pastarasis rastas negyvas ant Palus stubos laiptų.

Princeton, N. J. — Didelio turčiaus Maddock sūnus, studentas, nusišovė iš susirikrimtimo. Prieš pat nusižudymą buvo nuėjęs į krutamuosius paveikslus pasižiūrėti.

Areštai Japonijoje

Gauti pranešimai iš Tokyo, Japonijos, parodo, kad gegužės 24 d. valdžia darė ablavas ant studentų, darbininkų ir jūrininkų. Sumedžiota ir įkalinta 304 žmonės. Visi kaltinami priklausyme prie Priešimperialistinės Lygos ir varyme prieškarinės propagandos amunicijos dirbtuvėse, armijoje ir laivyne.

DANIJOS SOCIALISTŲ VALDŽIA NUSILENKĖ PRIEŠ FAŠISTUS, NELEIDO TARPTAUT. KONGRESUI SUSIRINKTI

COPENHAGEN, Danija. —Birželio 4-5 dienomis čionai turėjo įvykti Tarptautinis Priešfašistinis Kongresas, bet Danijos socialistų valdžia neleido. Matomai, Danijos socialistai nusilenkė prieš Vokietijos fašistus, kurie taip priešingi tam kongresui. Tuo būdu kongresas iškeltas į Paryžių.

Tai dar vienas įrodymas, kaip ponai socialistų vadai patarnauja fašistams. Net tokia Francijos buržuazinė valdžia leis kongresą laikyti, tuo tarpu socialistų valdžios šalyje uždraudžiama.

FORDO POLICIJA SULAIKĖ ALKANUOSIUS MARŠUOT.; 25,000 KOVOS LAUKE

DETROITAS, Mich. — Apie dvidešimts tūkstančių Fordo darbininkų maršavo Detroito gatvėmis birželio 5 d. ir reikalavo bedarbiams pašalpos grynais pinigais. Darbininkai bandė maršuoti į Dearborną prie Fordo dirbtuvės, bet Fordo kontroliuojama policija pastojo kelią ir neleido. Darbininkai susirinko ir reikalauja leidimo.

Detroito ir Dearborno policija yra Fordo kompanijos kišeniuje. Kiekvieną bedarbių ir dirbančiųjų pasijudinimą begailestingai sukriušina. Laike panašaus bedarbių maršavimo kovo 7 d., 1932 metais, ta policija nušovė keturis darbininkus.

NACIONALĖS GVARDIJOS BUS DALIM ARMIJOS

WASHINGTON. — Prisirengimui prie karo, Atstovų Butas priėmė pono McSwain įneštą bilių, kuris paverčia valstijų nacionales gvardijas į vieną Nacionalę Gvardiją. Ji bus armijos komandoje ir faktinai jos dalimi. Tai dar vienas Amerikos buržuazijos žygis link prisirengimo prie naujo karo. Imperialistai tvirtina savo karines spėkas.

Du Draugai Žuvo Automobilio Nelaimėje

WASHINGTON. — Čionai ištiko baisi nelaimė grupę partijos draugų, kurie važiavo į kempę "Nitgedaiget." Automobilio nelaimėj draugai Minkin ir Sager ant vietos užmušti. Draugė Sofija Minkin ir Sidney Shustack pavojingai sužeisti ir randasi ligoninėj. Draugas Rines sužeistas lengviau.

Gandai Apie Rooseveltą

Federuota Spauda praneša iš Washingtono, jog plačiai kalbama, kad prezidento Roosevelto vardas galima rasti suraše Kuhn, Loeb and Company kostumerių, kaip kad kiti demokratų ir republikonų tūzai pasirodė kišeniuje Morgano banko.

SŪNUS IR TĖVAS PAŠAUTI KRAUTUVĖJE

QUEENS. — Sunnyside du plėšikai su revolveriais įėjo į A. Sellingerio valgių krautuvę. Liepė savininko sūnui iškelt rankas augštyn; tas stojo į kovą su plėšikais; tapo pavojingai pašautas. Išbėgęs iš užpakalinio kambario, tėvas gavo kulką į krūtinę. Užpuolikai pabėgo. Sužeistieji randasi ligoninėje.

Lakūnas Mattern Buvo Pasitiktas Maskvoje

MASKVA. — James Matterno, amerikono lakūno, nusileidimas Maskvoje padarė nemažo įspūdžio. Sovietų Sąjungos orlaivininkai jį gražiai pasitiko, pavalgydino, pataisė orlaivį ir išleido. Mattern išlėkė į Omską, o iš ten per Chabarovską skris į Alaską. Mattern bando aplėkt aplinkui žemę, sumušdamas pirmesnius rekordus.

Naujas Konkordatas

VATIKANO MIESTAS. Tapo pasirašytas naujas konkordatas tarpe popiežiaus ir Austrijos valdžios. Konkordatas susideda iš trijų punktų: (1) Vyskūpų paskyrimą turi užgirti Austrijos valdžia. (2) Valdžia pripažįsta galią religinio šliūbo. (3) Bažnyčia faktinai kontroliuoja apšvietos sistemą.

GAMINA ARMIJAI AUTOMOBILIUS

DETROIT, Mich.—Briggs dirbtuvėje gaminami Amerikos armijai automobiliai. Užsakymas yra ant 450 mašinų. Darbas skubiai varomas pirmyn.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY
Published by LAISVE, Inc.,
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year	$5.00	United States, six months....	$2.50
Brooklyn, N. Y., per year....	$7.00	Brooklyn, N. Y., six months...	$3.50
Foreign countries, per year...	$7.00	Foreign countries, six months..	$3.50
Canada and Brazil, per year..	$5.00	Canada and Brazil, six months	$2.50

Entered as secon class matter March 11, 1924, att he Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Mrs. Tillinghast is Out

Nevidonka Ona C. M. Tillinghast, imigracijos komisionierė Naujosios Anglijos distrikte, pagaliaus, tapo priversta pasitraukti iš vietos, kurion jinai buvo pastatyta republikonų administracijos. Žiauri ir paškudna buvo ta komisionierka. Pūsdama į vieną dūdą su aršiausiais Jungtinių Valstijų džingais ir reakcininkais, jinai labai piktai puolė sveturgimius darbininkus, ypačiai organizatorius ir, apskritai, prasilavinusius draugus, užimančius atsakomingas darbininkų organizacijose vietas.

Tillinghast bustinė buvo Bostone ir todel Bostono imigracijos namas patapo vienu iš pikčiausiųjų prisiminimų pas tūkstančius darbininkų.

Naujoji darbo sekretorė Miss. Perkins, matomai, iškarto labai norėjo kaip nors užglostyti Mrs. Tillinghast juodus darbelius, bet negalėjo; perdaug juodi ir šlykštūs tie žygiai.

Vienas iš žiauriausių Mrs. Tillinghast darbų tai Editės Berkmaniūtės įkalinimas. Editė Berkmaniūtė buvo Nacionalės Tekstiliečių Darbininkų Unijos sekretorė ir vadovė. Ją suareštavo laike Lawrenco darbininkų streiko. Kaipo nepilietę, Berkmaniūtę tuojau įkišo į imigracijos kalėjimą ir ten, Mrs. Tillinghast žinioje, išlaikė ją per ilgus laikus, iki ši darbininkų kovotoja gavo džiovą. Susirgus džiova, Mrs. Tillinghast neišleido jos į senatoriją, kurion norėjo darbininkai pasiųsti, bet slapstė po ligoninės, visokiais būdais grąsindama ir baugindama. Patalpinusi, pagaliaus, į vieną senatoriją, apstatė šitą mergaitę šnipais, neprileisdama jai laisvai pasikalbėti su draugais. Ir vis grąsino ištrėmimu į Lenkiją! Tiktai dėka didelėm darbininkų demonstracijom ir reikalavimam, Editė buvo pagaliaus išplėšta iš žiaurios Mrs. Tillinghast "globos" ir šiuo tarpu gydoma darbininkų parinktoj senatorijoj, tik jau nebežinia, ar bus galima ją išgydyti, kadangi skurdas ir įsisenėjimas ligos smarkiai ją nuvargino.

Berkmaniūtė tai viena iš daugelio Mrs. Tillinghast aukų! Kiek daug darbininkų šeimynų suardyta, kiek daug darbininkų atiduota į fašistinių valdžių nagus. Vis tai dėka tos žiaurios kapitalo sistemos ir tokių josios gynėjų, kaip nevidonka Mrs. Tillinghast!

Žinoma, būtų klaida manyti, kad išvydama iš imigracijos viršininkės vietos Mrs. Tillinghast, demokratų darbo sekretorė pakeitė visą tą žiauruįį federalės valdžios nusistatymą linkui ateivių darbininkų. Toli to! Lošėjai pasikeitė, bet drama pasilieka ta pati. Doako vietą užėmė Miss Perkins; Tillinghast vietą užims kokia kita ponia ar ponas. Darbai bus tie patys.

Persekiojimas ateivių darbininkų ir jų trėmimas nesulaikytas. Faktinai iki šiol nematėme nei vieno atsitikimo, kur pradėtas žygis prieš sveturgimį darbininką laike Doako sekretoriavimo būtų buvęs dabar sulaikytas. Priešingai, dar naujos bylos sudaromos; nauji trėmimai pritaikomi visai eilei darbininkų veikėjų.

Labai piktai puolama Nacionalė Mainierių Unija ir Tekstiliečių Darbininkų Unija. Abi šitos unijos, mat, šiuo tarpu smarkiai veikia, organizuodamos darbininkus ir vadovaudamos streikams. Be to, abiejose unijose randasi didelis nuošimtis sveturgimių darbininkų. Todel pirmiau Doako, o dabar Perkins departmentai ir žuvaujasi.

Štai Vincent Kamenovich, Farnk Borcih ir kt. mainierių veikėjai laukia deportacijos; nesenai suareštuota Anna Burlak ir June Croll—laikoma po bėlomis. Anna Bloch dar vis laikoma po bėla ir darbo departmentas nori ją deportuoti, nors dar pats nežino, kur ją galėtų deportuoti.

Įdomus atsitikimas buvo Pittsburghe. Štai mainierys (jaunas atvykęs iš Anglijos) B. C. Thomas, prieš kelis metus, išsiima pilietines J. V. popieras, patapdamas šalies piliečiu. Thomas patampa veiklus ir kovingas revoliucinės mainierių unijos veikėjas. Jis suareštuojamas. Norima ištremti, bet, surandama, kad jis pilietis. Tuomet štai ką teismas padaro: apkaltina jį kreivoj prisiegoj ir nusmerkia 15-kai metų kalėjimo. "Kreiva prisiega" pasireiškia tame, kad Thomas, sako teismas, buvęs Jaunųjų Komunistų Lygos nariu laike patapimo piliečiu. Girdi, jis neteisingai prisiekęs ginti šalies konstituciją!

Šitie keli faktai parodo, kad teroro banga prieš ateivius darbininkus, kaip ėjo, taip tebeina. Išvijimas Doako ir Mrs. Tillinghast iš jų vietų nieko nereiškia, nes atsisėdę į jų vietas "liberalai" vykdo gyveniman reakcininkų politiką visu atsidėjimu!

Iki šiol daugelį geriausių kovotojų sulaikė nuo deportacijos į fašistines šalis ne kai kurių liberalų "geraširdingumas" bet vieninga ir solidari darbininkų kova. Tai vienatinis darbininkų ginklas, kuris tenka naudoti šiuo tarpu lygiai taip, kaip ir prie republikonų administracijos!

APŽVALGA

"Kyląs Gerbuvis"

Pasak Labor Research Association pranešimo, tai vidurinę savaitę, pasibaigusią gegužės 15-tą dieną, 1933, didžiajai Jungt Valstybių statybai buvo išleista tiktai $7,694,000, palyginti su $27,000,000 suma, išleista per tą patį laiką 1932 metais.

Jeigu pereitais metais šitoj industrijoj buvo prasta, tai šiemet—70 nuoš. prasčiau. Akyregyj to fakto, buržuazinė spauda šaukia, būk laikai šuoliais gerėją!

Numirė Buvęs Sandariečių Lyderis

Spauda praneša, kad Kaune numirė Jonas Strimaitis, liaudininkų šulas ir buvęs Amerikos sandariečių lyderis. Jis sirgo vėžio liga.

Laike pasaulinio karo Strimaitis gyveno Amerikoje. Iš karto jis socialistavo, bet paskui patapo sandariečiu ir, per tūlą laiką, redagavo "Ateitį," kuri vėliau virto "Sandara." Vėliau, susiuostęs su Račkausku ir Karuža, Jonas Strimaitis pardavinėjo nelaimingosios Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrus ir iš to susikrovė nemažai dolerių. Kadangi buvo susigiminiavęs su Karužų šeima (vedė šokikę Karužiūtę), tad tuojau po karui Strimaitis su Karužais išdūmė Lietuvon "statyti šalį." Ten, sakoma jis mokinęsis ir veikęs su liaudininkais.

Amerikoje gyvendamas, Jonas Strimaitis nudavė kairiu sandariečiu, Rimkos pasekėju, bet jo darbas, aišku, nešė naudą buržuazijai, kaip ir visų tos rūšies žmonių.

Sandariečių buvęs veikėjas numirė. Jo vadovauta Sandara baigia daryti tą patį: ją ėda politinis ir ekonominis vėžys. Strimaičio organizuota Atstatymo Bendrovė dar velka kojas, bet taip jau randasi didelėse kančių agonijose!

Tokia tai gyvenimo ironija!

Pamatysime!

Kuomet Zinovjevas su Kamenevu kadaise buvo išmesti iš Sovietų Sąjungos Komunistų (Partijos), tai Prūseikos gazieta gailiai verkė, keldama į padanges tuodu žmones ir, žinoma, niekindama Sovietų Sąjungos Komunistų Partiją. Dabar tiedu vyrai prisipažino prie žalingų darbų, prisipažino dirbę taip, kad jų akcijomis pasinaudojo kontr-revoliuciniai elementai savo kovoje prieš Sovietų Sąjungą. Šis Zinovjevo ir Kamenevo žygis uždavė smarkų smūgį prūseikiniams, nes parodo, kad jie, prūseikiniai, atvirai gynė kontr-revoliucinius darbus. Todel "N. G." sako:

> Mums gerai suprantama, kodel ši išpažintis. Sulyg dabartinės "linijos," kritikuot partijos ar Internacionalo vadovybę skaitoma smertelnu grieku...

Girdi,

> ...kas mano, kad ir Stalinas taip žiūri į partiją, kaip jo nugalėtieji oponentai, tas labai klysta. Kol Stalinas dar nebuvo vyriausia Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos galva, jis labai aštriai kritikuodavo partiją. Pavyzdžiui, 1927 metais, štai ką jis sakė:
>
> "Partija, kuri slepia nuo žmonių teisybę, partija, kuri bijo kritikos ir dienos šviesos, yra ne partija, bet apgavikų klika, nusmerkta mirčiai."

Jeigu kuris "Laisvės" ar "Vilnies" redaktorius nori padauginti "renegatų" skaičių, tegul persispausdina tuos Stalino žodžius. Angarietis jiems speciale telegrama atsiųs vilko bilietą.

Skaitytojai mato, **mes išspausdinome** "tuos Stalino žodžius," nes tas parodys, koki neišmanėliai tie prūseikiniai rašytojai. Sulyg jais, tai dabar Angarietis mums speciale telegrama "atsiųs vilko bilietą." Bet to nebuvo ir nebus. Prūseikos ir Butkai dar kartą pasirodys, apart kitko, dideliais melagiais.

Jie, tai rašydami, bando įrodyti savo suklaidintiems pasekėjams, kad Stalinas yra veidmainys, nes ką jis vakar sakė, tai dabar to užsiginąs, ir jei kas drįstų jo pasakytus žodžius pakartoti, tai turi būti metamas laukan. Šitaip gali kalbėti tiktai tokie žmonės, kurie nieko neišmano ir kuriems žodžiai yra labai pigūs, bet kuriems labai rūpi pašmeižti Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos vadovybę, su d. Stalinu priešakyje.

Rašydami tokius niekus, Prūseika su Butkum nusikalba netgi prie to, būk Stalinas "kritikuodavęs partiją," kol jis nebuvęs vyriausia jos galva—tai buvę 1927 metais, kuomet jis pasakęs tuos "baisius" žodžius. Bet vidutinis mūsų skaitytojas tuojaus pamatys, kaip Prūseika su Butkum **nežino net paprasčiausių istorinių dalykėlių, liečiančių Sovietų Sąjungos Kompartiją.** Juk Stalinas "vyriausia Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos galva" (centraliniu sekretorium) patapo ne po 1927 metų, bet toli gražu prieš; dar Leninui esant gyvam. Taigi 1927 metais Stalinas jau buvo tokia pat galva, kaip šiandien, tik ne Butkaus galvai tai žinoti! Nežinodami tokių paprasčiausių dalykėlių, visgi tiedu vyrai nusiduoda labai razumnais ir daug žinančiais. Jiems norisi pašmeižti Kompartiją, tad deda į savo gazietą, kas tik pakliūva!

Tiek Komunistų Internacionalę, tiek Sovietų Sąjungos Komunistų Partijoj ir kitose kompartijose savikritika plečiama ir ji taikoma kiekvienam, kuris neišlaiko bolševistinės linijos. O su visiškai sugedusiais elementais, kovojama ne tik kritika, bet organizaciniais būdais: vejami laukan iš komunistinio judėjimo, panašiai, kaip ponas Prūseika.

Drg. Stalinas, būdamas ištikimų ir nepaprastai sugabiu leninistu, ir vadu tarptautinio proletariato ne tik Sovietų Sąjungos, griežtai stoja už juo aštresnę savikritiką, pritaikytą kiekvienam nariui. Jis tai skelbė 1927 metais, tai skelbia šiandien!

"Priekalo" No. 3-čias

"Priekalo" numeris 3-čiasis išėjo skirtingame formate. Esamas jo formatas turi daug maž normalės knygos ilgį ir plotį. Puslapių turi 56-šius. Popiera plonutė, balta; geresnė, negu pirmesniuose numeriuose buvo vartojama. Viršeliai toki pat, kaip seniau vartojami, bet jie, mano nuomone, turėtų būti pakeisti, kadangi piešinys viršeliui neatatinka: perdaug didelis. Pirmesniam formatui šis piešinys labai tiko.

Gaila, kad draugai nepraneša, ar šis "Priekalo" formatas bus palaikytas ant ilgiau, ar jis tik vienkartinis. Negerai, kad draugai, jeigu manė keisti formatą, nepakeitė jo su naujais metais. Daugelis juk draugų nori "Priekalą" laikytis archyvuose ir apdaryti juos atskirais tomais. Tokiam dalykui būtų kur kas geriau tikę, jei 'P." formatas būtų sumažintas su pirmu šių metų numeriu.

Rašiau d. Kapsukui ir d. Šolomskas rašė kitiems maskviečiams, kad dabar reikėtų numažinti "Priekalo" pavienių kopijų kaina Jungtinėse Valstijose. Užtektų 10 centų, vietoj 15c. Mat, bedarbė pas mus baisi, o, be to, sumažinus dabar formatą, sunkiau iš vidutinio darbininko gauti 15 centų už kopiją.

Turinys numerio 3-čio, mano supratimu, labai geras. Visokios rūšies raštų čia yra: kritikos, dailiosios literatūros, istorinių dalykų ir iš socialistinės kūrybos fronto Sovietų Sąjungoj puikių davinių. Reikėtų kiek galint daugiau "Priekalo" paskleisti pavienėm kopijom ir užrašyti prenumeratų rinkimo kelių.

R. M.

TRYŠKIŲ DVARAS

Šunis Geriau Užlaiko, Negu Ordinarininkus

Dvaro savininkas grafas Plater-Ziberg pats mažai tesėdi namuose. Jis trankosi po užsienius. Dvarą valdo jo įgaliotinis Žebrauskas — tai pikčiausias šuo. Su darbininkais elgiasi daug blogiau, kaip su šunimis, kuriuos jis nuolatos su savimi vedžiojasi. Ordinarija vergiška. Šunų landynės daug geresnės, negu ordinarininkų butai. Langai ir stogai kiauri. Lietui lyjant vanduo varva į lovas.

Kapitalistai Nepasitiki Savo Mokslu

IŠ KANADOS 72-METINĖS APŠVIETOS KONVENCIJOS

Suvažiavimas įvyko 18 d. balandžio šių metų, Toronto, Ont., po organizacijos vardu "Ontario Apsšvietos Draugija." Dalyvavo 4,000 įsivėlusių apšvietoje. Buvo skaitlingiausias suvažiavimas iš visų. Tokį dalyvių skaičių pakėlė dabartinis ekonominis krizis; tą pažymėjo suvažiavimo reporteris.

Aš gi analizuoti buržuazinį mokslą nesiimu. Kitais žodžiais sakant, nėra nei reikalo. Kaip jau žinome, kapitalizmas gyvena abejonių tvane. Delei iliustracijos, kapitalizmas žygiuoja kaip nekaustytas arklys ledu. Jo idejinės patkavos taip atbuko, kad jau pasirengęs parpulti bent kada. Tą matome savo akimis. Mato ir tie konvencijos sušaukėjai.

Štai dr. G. W. Hofferd įžanginėje kalboje sako: "Iki dabartinio laiko jokios logiškos pažangos moksle negalėjome padaryti ir nuspręsti, kaip turi būti patenkinti reikalavimai vaikų" (bei jaunuomenės).

Švietimo ministeriams, apšvietos komitetui iš 30 narių ir visiems augštesnių mokyklų pedagogams atsiskyrus taip toli nuo proletariato ir apsitvėrus puošniose rezidencijose, nėra dyvų nesuprasti, ko alkanas nori, ko ieško. Toliaus, tas patsai daktaras Hofferd nedvejojančiai, be jokių išsisukinėjimų tęsia:

"Mes visi turime priimti tą faktą, kad šitas apšvietos programos būdas laike pereito šimto metų neįkvėpė piliečius tais idealais, pastovą ir įžvalgą, kas padaro demokratiškai saugiu ir linksmu."

Šitą sakinį turi įsitėmyti ir atminti visi kapitalistinės demokratijos ligoniai. Tatai pasakė ne komunistas, bet uolus kapitalizmo šalininkas, jo gynėjas. Ne iš gero paškudina lizdą, kuriame patsai sėdi, o iš baimės, besiplėtojant komunizmui, moksliniam socializmui.

Kitas šulas, prof. G. H. Needler, Toronto Universiteto prezidentas, išduoda, kad "Ontario high schoolių studentai, ateinanti universitetan, žinojime matematikos ir apie dabartinę gadynę yra atsilikę tarp dviejų-trijų metų užpakalyje Francijos ir Vokietijos mokinių." Dr. Sherwood Fox Ontario Vakarų Universiteto prezidentas, įpykęs rėkia: "Universitetai turi būti apšvietimui vyrų, o ne mokinimui vaikų."

Taip tęsėsi visa eilė liūdnų išsireiškimų. Kadangi visi atsimuša į vieną ir tą patį tašką, kitų nebecituoju. Einant toliaus, driekėsi finansinis keblumas, uždarinėjimai mokyklų, klausimas tolesnio palaikymo švietimo aparato.

Bėda didžiausia su biznio (komercijos) mokyklomis; tos rūšies profesionalų "perdaug," sako prezidentas C. W. Stanley Dalhousie Halifax Universiteto. Apie kokius tris mėnesius prieš suvažiavimą buvo iškeltas medicinos studentų apribavimo klausimas. Krūvoje suėmus: perdaug komersantų, perdaug daktarų, perdaug advokatų, perdaug pedagogų...

Kadangi šitas jų perviršis šaukiasi duonos, čia verta suminėti: perdaug namų, perdaug duonos, mėsos, rūbų... O tuo pat metu šalip tų gerybių, šimtai tūkstančių pusbadžių, pusnuogių kasdieną žengia į džiovos valtį ir iriasi į mirties klonį... Iriasi biednuomenė.

Ar negerai daro komunizmas, tai kapitalizmo beprotystei pastodamas kelią? Atsakymas tėra vienas—taip.

Kuris, niekeno nepadiktuotas, nors kiek laisviaus įsižiūri į dalyką, mato, kaip tą "gelžkelį," kuriuom kapitalizmas siunčia biednuomenę į vergijos ir mirties nasrus, ardo tik Komunistų Internacionalas per Komunistų Partijas, ardo jį 24 valandas į parą.

Kas bijos vardo "komunistas," tas privalo bijotis savo šešėlio.

Leonas.

WORCESTER, MASS.

TDA Miesto Centralinio Komiteto įvyko Scottsboro masinis mitingas gegužės 26 d. Washburn Hall. Žmonių prisirinko apie 500. Pirmutinis kalbėtojas buvo delegatas nuo NA of CP Worcesterio kuopos. Jis skaitė laišką nuo NA of C P. Centro, kad kuopos prisidėtų prie apgynimo Scottsboro jaunuolių, nors jie ir nesutinka su TDA platforma. Kalbėtojas prižadėjo varde Worcesterio kuopos veikti, kiek tik jie išgali, delei gynimo Scottsboro jaunuolių.

Kalbėjo motina J. Patterson. Neilgai, nes susigraudinus. Sakė, kad tiktai mes, darbininkai, išlaikėm jos sūnų gyvą iki šiol ir kad tiktai mes jį ir kitus paliuosuosime, ir kad ji kovos iki mirties delei savo vaiko ir delei kitų, nes jie yra visi nekalti. Susirinkusieji labai įspūdingai priėmė jos kalbą.

Kalba drg. R. B. Moore negras kalbėtojas ir TDA Centro sekretorius. Nušvietė visą Scottsboro bylą, kaip drg. Engdahl ir Ada Wright, motina vieno Scottsboro jaunuolio, važinėjo po Europą delei gelbėjimo Scottsboro jaunuolių ir kad tiktai mūsų protestai išgelbėjo juos nuo mirties iki šiol; kad turime taip susiorganizuoti, kad priversti Rooseveltą daryti žingsnius paliuosavimui Scottsboro jaunuolių.

Kalba kunigas negrų bažnyčios; sako, kad Scottsboro jaunuoliai yra nekalti ir neturi mirti, turi būti paliuosuoti.

Kalba Ruby Bates, viena iš tų merginų, kurios iš pirmo liūdijo prieš jaunuolius. Jinai sakė, kad buvo priversta taip liūdyti, nes jai grumojo ir ji iš pradžių bijojo, bet dabar nebijo, ir negali gelbėti ponijai nužudyti jaunuolius, nes jie yra nekalti.

Priimta 5 rezoliucijos siųsti į sekamas vietas:

1. Prezidentui delei paliuosavimo Scottsboro negrų.
2. Alabamos gubernatoriui delei paliuosavimo negrų.
3. Georgia gubernatoriui delei paliuosavimo pusininkų (share-croppers).
4. Californijos gubernatoriui delei paliuosavimo Tom Mooney.
5. Imigracijos stočiai delei paliuosavimo E. Berkman, B. Creegan, Anna Block, June Croll ir kitų.

Aukų surinkta $29.42. Aukotojam ačiu.

TDA 13 kuopa laikytame susirinkime nutarė paaukauti TDA miesto Centraliniam Komitetui $10; Tom Mooney Kongreso kelionės išlaidų fondan ir Scottsboro jaunuolių gynimo fondan delei delegatų pasiuntimo į Washingtoną. Ir nutarta už du doleriu pirkti drabužių delei draugės Edith Berkman. Nutarta pakviesti LDSA 2 kp. ir ALDLD 11 kp., kad TDA kp. ir virš minėtos dvi kviečiamos organizacijos bendrai veiktų sukėlimui finansų delei TDA reikalų.

Ateinantis TDA 13 kp. susirinkimas įvyks birželio 27 d. kaip 7:30 val. vakare, 29 Endicott St. Visi nariai, dalyvaukite.

D. Lukienė.
TDA 13 kp. Koresp.

Apie Kovą su Provokacija ir Šnipavimu

John Biuchner

Žemiau telpąs raštas yra pagamintas pereitais metais, Vokietijos revoliucinių darb. veikėjo Biuchnerio. Lietuvių kalbon jį išvertė Lietuvos draugai ir ten buvo išleista (1932) atskira knygutė. Knygutės kaina — 10c. Ją galima gauti ALDLD Centre, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Rašinys tuomi nepaprastai svarbus, kad jis apibudina provokatorių ir šnipų darbelius tarptautiniai ir jame nurodoma bendri būdai, kaip pasisaugoti provokatorių ir šnipų. Aišku, ne visur galima pritaikyti vienos ir tos pačios metodos. Mūsų spaudoj labai mažai telpa tokių raštų. Skaitytojai raginami šį rašinį studijuoti ir budavoti komunistinį judėjimą, kovojant prieš visokius provokatorius ir šnipus, kurie bando įlysti į darbin. organizacijas.—**"Laisvės" Red.**

Paskelbtoj savo laiku knygoj "Knyga apie Šnipus" (Spicelalmanach) mes, Vokietijos komunistai, iškėlėm aikštėn visą eilę policijos šnipų, įlindusių į darbininkų judėjimo eiles. Išvardydami juos vardais mes tokiu būdu persergėjom nuo jų revoliucinius darbininkus.

Čia yra, svarbiausiai, bendri nurodymai apie būdus kovos su provokacija ir šnipavimo metodas ir apie būdus Komunistų Partijų griovimo, kuriuos vartoja klasinis priešas. Juokinga būtų manyti, kad galima būtų išdirbti visoms šalims taisykles kovos su provokacija ir šnipavimu, kuomet įvairūs tenai klasių kovos laipsniai, kuomet įvairūs atskirose šalyse komunistinio judėjimo laipsniai, kuomet įvairios tenai to judėjimo formos, kuomet buržuazija įvairiose šalyse įvairiais būdai daužo tą judėjimą. Ne tame yra šio rašinio užduotis. Jo užduotis — atkreipti visų šalių komunistų domę į kovos su provokacija reikalą, atnešančią didžiausią žalą komunistiniam judėjimui, ypatingai dabartiniu klasių kovos paaštrėjimo laikotarpiu, kuomet vien Kompartijos stovi pasaulinio revoliucinio judėjimo priešakyj, kuomet tik Kompartijos organizuoja darbo žmonių kovą už revoliucinį iš pasaulinio ekonominio krizio išėjimą. Broliškų Kompartijų užduotis konkretizuoti sau tuos bendrus nurodymus, kurie yra šiame rašinyj.

I. PROVOKACIJA—IŠMĖGINTAS BURŽUAZIJOS GINKLAS

Nekurie Faktai iš Žvalgybos Skyrių Praeities ir Dabarties

Nepersenai Vengrijoj traukinys, ėjęs iš Budapesto į Vienną, buvo išsprogdintas ties stotim Bie-Torbad. Pati to sprogimo nesąmonė nustebino visus. Visiškai buvo nesuprantama, kokį tas aktas turėjo tikslą. Bet tuoj po to Vengrijos policija paskelbė, kad sprogimo vietoj buvo rasti dokumentai, kurie liūdija apie tai, kad pasikėsinimas buvo bedarbių komunistų padarytas, turėjusių tikslą pagelba keleto sprogimų sumažinti bedarbę. Prieš Vengrijos Komunistų Partiją tuojaus buvo pakelta ir pravesta pasiutusi šmeižtų ir siundymų kampanija. Tos kampanijos pasekmėj Vengrijoj buvo įvesti karo lauko teismai. Buržuazija atsiekė tą, prie ko veržėsi. Pasikėsinimas buvo jos naudai. Bet atsitikimas padėjo išpinti tą istoriją iki galo. Buvo surastas tikras pasikėsinimo kaltininkas. Jis pasirodė fašistas, jo pavardė Matuška, jis dalyvavo baudžiamuose oficierių būriuose po puolimo Sovietų valdžios Vengrijoj ir buvo ankštai surištas su Vengrijos karo ministerija.

Kaimyninėj šalyj, kur viešpatauja tokia pat niekšiška, žvėriška, banditiška policinė žvalgyba, būtent Rumunijoj, karo žinybos ir žvalgybos laikraštis "Unеverzul," vedė tuo pat metu panašią kampaniją prieš Rumunijos komunistus, surišdamas su komunistų veikimu atskiras katastrofas, kurios paskutiniu metu buvo Rumunijos gelžkeliuose.

Jau vieni tie faktai įtikinančiai sako, kokia provokacijos, to išmėginto buržuazijos ginklo, rolė klasių kovoj.

Provokacijos metodas ne naujas. Darbininkų klasės kovos istorija pilna pavyzdžių, kuomet link revoliucinio darbininkų judėjimo valdančios klasės naudojosi provokacija ir šnipavimu, kaip vienu iš klasių kovos metodų. Anglijoj, turinčioj vieną iš geriausių kovai su darbininkų judėjimu aparatų, politinės provokacijos metodas turi gilias šaknis valdančių klasių su revoliuciniu judėjimu kovos istorijoj. Keletas metų atgal anglų spaudoj buvo iškeltas labai įdomus ginčas kas link "Inteligence service" (Anglijos žvalgyba) darbo metodų. To ginčo eigoj buvo minima, kad dar Didžiosios Francijos revoliucijos metu tuometinis Anglijos ministeris pirmininkas Pit, kovodamas, kaip žinoma, su Francijos revoliucijos idejų persikėlimu į Angliją, išplėtė ypatingai platų provokacijos tinklą visoj šalyj ir užsienyj. Pit faktinai ir buvo "Inteligence Service" tradicijų ir darbo metodų steigėjas, kurie dabartiniu laiku praturtėjo iš patyrimo gauto pasauliniam kare ir ypatingai ilgų metų kovoj su kolonialiniu judėjimu.

Francijoj politinės provokacijos metodas įleido gilias šaknis dar nuo antros imperijos laikų, kuomet Francijos policija pradėjo pašėlusią ir sustiprintą kovą prieš gemantį tuomet Pirmąjį Internacionalą.

Dar Francijos imperijos laikais praūžė tulo Liagranžo žvalgybos skyriaus viršininko pagelbininko provokatoriaus bylа, kuris nekuri laiką sukinėjosi šalia darbininkų judėjimo. Jo vardas buvo surištas su tulos avantiuristės Floriėn vardu, tapusios savo laiku visos bulvarinės spaudos didvyre. Jos pagelba buvo išprovokuotas vadinamas pasikėsinimas su binoklio pagelba ant imperatoriaus Napoleono. Apsukri avantiuristė, gavus nuo to Liagranžo apie 40,000 frankų, viena dieną prieš pasikėsinimą pasislėpė. Vėliau paaiškėjo, kad visa ta istorija su pasikėsinimu buvo pačios policijos organizuota.

Provokacijos metodu plačiai naudojosi caro žvalgyba Rusijoj. Labai skaitlingi būdai, kurie praktikuojami šiandien kovoj su revoliuciniu judėjimu kapitalistinėse šalyse, savo laiku buvo jau vartojami caro žvalgybos praktikoj.

Įdomu čia priminti tokią klasišką politinės provokacijos istorijos figurą, kaip Azefas, kuris dešimčių revoliucionierių žuvime sulošė nemaža rolė. Jis veikė toj dirvoj beveik dviejų dešimtmečių bėgyj. Būdamas tuo pat metu ir eserų partijos CK. nariu ir policijos agentu, Azefas organizavo caro dėdės Sergiejaus Romanovo užmušimą Maskvoj, iki to organizavo ministerio fon-Plevės užmušima. Jis rengė ir pasikėsinimą ant caro Nikalojaus II, kad išsisaugot nuo įtarimo, bet tam momente buvo iškeltas aikštėn.

Kitas rusų provokatorius, iš ankstesniu laikų Degajevas, išdavęs visą eilę revoliucionierių, vėliau organizavo to pačio žvalgybos skyriaus viršininko—Sudeikino, užmušimą, kuriam vadovaujant ir sulig kurio uždaviniais jis dirbo. Ir kas viso įdomiausia, žymiausias revoliucionierius, dalyvavęs tame užmušime, suskambėjusiam visoj Europoj ir visam pasaulyj, už kurio sugavimą caro žvalgyba paskyrė 10,000 rub. premiją, Starodvorskis, būdamas savotišku jaunosios narodovolcų kartos apaštalu, pasirodė žvalgybos skyriaus agentu-šnipu. Tas buvo atidengta tik 25 metams praslinkus, po to, kaip Spalių revoliucija atidengė žvalgybos skyriaus archyvus. Pagaliaus, įdomi šiame atsitikime figura yra ir popas Gaponas, įžengęs į politinę areną saryšyj su 9 sausio judėjimu (1905 m.), kuris taipogi buvo surištas su žvalgyba ir su žinomu Zubatovu, žvalgybos skyriaus viršininku. Tasai Zubatovas ir padėjo pradžią tam provokacijos metodui, kurį dabar labai plačiai vartoja daugelis policijos tardytojų, kad apgauti jaunus, nepritysiusius komunistus ir kuris glūdi labai draugiškam tardymo tone. Nėra reikalo čia smulkiai piešti tą psichologinės šlykštybės ir niekšybės pasaulį, kurį sudarė savimi caro žvalgyba. Jeigu tas ir reikalinga, tai tik tam, kad atidengti tą bedugnę, prieš kurią dažnai stovi komunistai dabartinėse sąlygose, kuomet žvalgybos metodai žymiai patobulinti, sulyginant su caro periodu.

Politiniam buržuazinių šalių gyvenime provokacija dabar lošia didžiausią rolę. Provokacijos pagelba dažnai atskirom buržuazijos grupėm toj ar kitoj šalyj pasisekdavo nuversti valdžias. Pakanka atsiminti garsią Zinovjevo falšivkos bylą, kurios pasekmėj puolė Makdonaldo vyriausybė. Reikia čia priminti, kad kuomet Makdonaldas ir Hendersonas buvo valdžioj, visą jų susirašinėjimą atydžiai sekė "Inteligence service" (žvalgyba).

Paskutiniu metu kovoj su komunistiniu judėjimu iškyla visa eilė falšivkų (padirbtų) fabrikuotojų, daugiausia iš baltųjų emigrantų pagamintų. Bendrai, tarptautinės provokacijos darbe rusų baltagvardiečių rolė, tų Spalių revoliucijos sudaužytų valdančios Rusijos klasių atskalų, labai žymi. Baltoji emigracija yra tuo rezervuaru, iš kurio visų šalių žvalgybos semia sau agentus. Nebus perdėjimu, jeigu pasakyt, kad Baltijos šalyse—Latvijoj, Lietuvoj, Suomijoj, Estijoj—žvalgybų skyrių darbas organizuotas arba buvusių caro žvalgybininkų, arba baltųjų emigrantų.

Tie, kam prisiėjo būti tos ar kitos iš paminėtų šalių kalėjimuose, pasakoja, kad laike tardymų paprastai jie sutikdavo baltagvardiečius, kurie yra arba aukštesni žvalgybos skyrių valdininkai, arba žvalgybos skyrių viršininkai. Charakteringa, kad policijos viršininku Bombėjuj (Indijoj) yra Rusijos lenkas.

Ypatingai plačiai tarptautiniai imperialistai išnaudoja provokacijos metodus kovoj su Sovietų Sąjunga, su pirma pasaulyj proletarine valstybe. Skaitlingos falšivkos, pasikėsinimai ant Sovietų atstovų užsienyj—Vorovskio užmušimas Genevoj, Voikovo—Varšavoj, rengimas sprogdint atstovybę Varšavoj ir t.t. — visa tai neabejotinai buvo provokaciniai mėginimai iššaukti karą prieš Sovietų Sąjungą, mėginimai, kurie sugriuvo tik del taikios ir išlaikytos Sovietų Sąjungos politikos. Nesenai visoj tarptautinėj spaudoj buvo pranešimai apie tai, kad Čekoslovakijos misijos Maskvoj sekretorius Vanekas su pagelba jo užverbuoto vienos Sovietų įstaigos darbininko, mėgino organizuoti pasikėsinimą užmušimui Japonijos pasiuntinio SSRS. Besivystančio Japonijos kariuomenės puolimo sąlygose Mandžurijos teritorijoj, prie Sovietų sienų, panašų mėginimą negalima įkainuoti kitaip, kaip tiesiogine provokacija, išskaitliuotą tam, kad sudaryti naujai intervencijai prieš SSRS progą.

Jeigu kartu su tuo imti domėn ta aplinkybė, kad Francijos imperializmo pastangomis Čekoslovakija paskutiniais metais paversta, pilnoj to žodžio prasmėj, į karo arsenalą, kuris tur pristatyt kaimyninių su SSRS šalių intervencijos armijom amuniciją, tai liks aišku, kad Čekoslovakijos diplomatas Vanekas šiame atsitikime buvo tarptautinio imperializmo agentu, pasaulinio karo prieš SSRS kurstytojų agentu.

(Bus daugiau)

BALTIMORĖS KRIAUČIŲ DIRBTUVIŲ IŠKRAUSTYMAS IR ABELNA PADĖTIS

BALTIMORE, Md. — Daugelis drabužių fabrikantų išsikrausto savo dirbtuvės į mažus miestelius netoli nuo Baltimorės tuo tikslu, kad daugiau sau pasiplėšti pelnų.

Baltimorėje vidutiniai darbininko alga susideda iš apie 8 dolerių į savaitę. Na, o jeigu dar jieško pigesnių darbininkų, tai negalima įsivaizduoti, kokis didelis bosų godumas.

Baltimorės Chambers of Commerce (Prekybos Rūmai) yra padarę sutartis su drabužių fabrikantais, kad palaikyti žemas darbininkų algas. Tuo tikslu Chambers of Commerce apmoka išlaidas iškraustymo kriaučių dirbtuvių į kitus miestukus.

Daug kriaučių dirbtuvių jau iškraustyta į šiuos miestukus: Frederick, New Windsor, Union, Bridge ir Taneytown, Md.

Paskučiausiai vieną dirbtuvę A. Sagner and Sons iškrausto iš Baltimorės. Apie 300 darbininkų neteks darbo.

Tose iškraustytose dirbtuvėse darbininko alga yra nuo 3 iki 4 dolerių. Bet iš to menko uždarbio dar fabrikantas išima po 25 centus iš darbininko algos atmokėjimui Chambers of Commerce už paskolą, kurią davė fabrikantui delei dirbtuvės iškraustymo. Vadinasi, patys darbininkai turi apmokėti iškraustymo lėšas.

Kriaučių Amalgameitų Unija į šitą anarchiją žiūri per pirštus. Jeigu unijos vadai ir daro ką nors, tai bosų naudai. Darbininkai jiems nesvarbu. Kriaučių unijos vadai, jeigu nori "pagerinti" darbininkų algas, tai sušaukia susirinkimą miesto valdininkų, politikierių, kunigų, rabinų, na, ir pradeda "kovą" už pakėlimą darbininkams algų.

Ne tik kriaučių yra bloga padėtis, bet aplamai visų darbininkų Baltimorėje. Pagal laikraščių pranešimą, darbininkai, priversti sąlygų, kasdien nusižudo.

Lietuvių Dailės Kliubas taisė naujus kambarius num. 726 W. Baltimore S Birželio 6 d. Kliubas persikrausto į naują vietą po viršminėtu numeriu. Birželio 17 d., tai yra šeštadienį, įvyks Dailės Kliubo atidarymas.

Nariai ir pritarėjai yra kviečiami atsilankyti į Kliubą, kur pareiha visokios darbininkiškos literatūros pasiskaitymui.

Tas Pats.

Watertown Streikas

WATERTOWN, Conn. — Čion gegužės 31 išėjo į streiką Watertown Underwear Co. darbininkai. Iš pradžių išėjo tik apie 60 merginų. Ant rytojaus, birželio pirmą iš ryto iššaukė jau didžiumą darbininkų ir darbininkių, o per pietus išėjo ir likusieji, taip kad dirbtuvė likosi visiškai uždaryta.

Ši šapa yra labai plačiai žinoma šioj apielinkėj kaipo "sweat shop" (prakaitinė). Šioje dirbtuvėje dirba apie 200 merginų ir keliolika vyrų; išdirba moteriškus apatinius drabužius, daugiausia "petticoats," dirba po 10 valandų į dieną. Augščiausia į savaitę uždirbdavo merginos, tai 12 dolerių, bet tokių buvo vos kelios, o kitos uždirbdavo po 7 dolerius, po 5-4 dol., ir gana daug buvo tokių, kurios uždirbdavo tik po dolerį ir pusę per 55 valandų savaitę.

Streikui vadovauja revoliucinė Adatos Darbininkų Unija.

Tai tiek dabar; toliau pranešiu daugiau.

Chas. Crasnitskas.

PIKNIKAS SU PROGRAMU

RENGIA AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS 2-ras APSKRITYS

Nedėlioje, 18 d. Birželio-June, 1933

VAIČIONIO MEADOW GROVE, CRANFORD, N. J.

PRADŽIA 12 VALANDĄ DIENĄ. **ĮŽANGA 15 CENTŲ YPATAI**

Elizabetho Bangos Choras, vadovaujamas V. Žuko

PROGRAMOJE DALYVAUS KETURI PROLETARŲ MENO SĄJUNGOS CHORAI: BROOKLYNO AIDO CHORAS; NEWARKO SIETYNO CHORAS; ELIZABETHO BANGOS CHORAS IR GREAT NECKO PIRMYN CHORAS.

Bus prakalbos ir įvairių sportiškų žaislų. Iš Brooklyno atvyks busais ir taipgi philadelphiečiai rengiasi skaitlingai dalyvauti.

GERA ORKESTRA GRIEŠ ŠOKIAMS

ODOR GLADKOV — Vertė D. M. ŠOLOMSKAS.

CEMENTAS

(Tąsa)

Vienrankis greitai ir kariškai aplinkui apsisuko, numetė kitą žvilgsnį ir greitai sugrįžo pas Glėbą.

—Kas jūs tokis? Kokis jūsų užsiėmimas?—klausė Glėbas.

—Dimitrius Ivaginas, buvęs pulkininkas, o dabar pilietis Sovietų Respublikos,—drąsiai ir kariškai atsakė vienarankis.—Vyresnysis sūnus to smagaus senelio ir vienintėlis brolis Sergiejus Ivagino, kuris yra Rusų Komunistų Partijos narys ir jūsų draugas. Ką, ar reikalingi kitoki dokumentai?

—Pasilaikykite dokumentus. Jūsų kambarys bus iškrėstas. Prašau parodyti.

—Mano kampas yra tėvo namuose. Viską iki siūlo galo jau išvalėte. Bet mano kišeniai dar yra nepaliesti. Norite—krėskite juos!—Jo akyse buvo pajuoka. Glėbas rūsčiai žiūrėjo į jį ir kietai suraukęs kaktą atsakė:

—Man nereikalingi tavo kišeniai. Gali eiti.

Dimitrius sudavė koja į kojų, kariškai aplinkui apsisuko, ir tartum po komanda numaršavo.

Po kambarį bėgiojo senelis: visas buvo apimtas džiaugsmo ir rėkavo:

—Draugai, tikra laisvė—tikrai taip ir turi būti. Komunistai tuom yra galingi ir teisingi, kad jie viską, kas yra seno, verčia augštyn kojomis. Aš juos myliu už jų drąsų revoliucioniškumą! Prieteliai mano, nepalikite nieko! Nepalikite, nes man bus gėda! Nepalikite nei siūlo galo, nes bus gėda...

Lošakas vartė baltas akis ir žiūrėjo į smagų senį. Jis jam sakė:

—Tėvai, eik iš namo ir stok prie mūsų bendro stalo. Taip, stok į mūsų būrį.

—Štai, taip, taip. Taip, visi bendrai. Viskas mūsų visų: žemė, upės, vanduo, dangus, žvaigždės, maistas—viskas, kas tik yra. Na, kodel, mano prieteliai, su jumis neatėjo Sergiejus? Aš norečiau matyti jį.

Gromada, nešdamas drabužius, knygas, atsiliepė, nes veikiausiai jam atsibodo senio kalba:

—Seneli, gana tų kalbų. Aš siūlau tau stoti prie bendro darbo; matai, kiek pas tave gero, turto, o dirbti tenka tik man ir Lošakui.—Gromada visada tokis, jis patsai mažas, bet kalba didelius dalykus, kaip ir jo pavardė—didelė.

—Na, kaip, ar labai jus apvalė? Tavo sūnus Sergiejus taipgi gerai dirba,—pasveikino senelį, paduodamas jam ranką Glėbas.

—Gerai. Labai gerai. Gaila, kad neatėjo Sergiejus. Aš norėjau į jį nors pažiūrėti.

—Taip, seneli, jūs galite čionai pasilikti. Jūs būsite mūsų darbininkas kultūros srityje. Mes jums paliksime tiek reikmenų, kiek jums reikia.

—Ne, ne! Viską imkite, viską! Taip labai gerai!—šaukė senelis nusigandusiai.

—Man svaigsta galva, nuo jo kalbėjimo,—skundėsi Gromada.

—Gerai, seneli: gali gyventi, kaip tau patinka. Aš ir nežinojau, kad Sergiejaus tėvas yra tokis interesingas žmogus,—kalbėjo Glėbas, kratydamas senelio ranką.

3.

Pasimatė

Sergiejus susitiko su tėvu, kada vežimai buvo pilni prikrauti drabužių ir kitų reikmenų. Tėvas jį karštai pasveikino ir papasakojo apie motinos mirtį. Prie Sergiejaus su šautuvu ant pečių priėjo Paulina. Jis buvo neišpasakytai gyva:

—Sergiejau, kaip senai aš pergyvenau tokias valandas. Tas primena sukilimo dienas Maskvoje ir pilietių karą. Na, kodel tu, Sergiejau, tokis nesmagus?

—Skauda galvą.

—Kas tau darosi? Kaip gali dabar skaudėti galvą, kada kraujas yra tokiame sujudime? Naujoji Ekonominė Politika, kad ją velniai paimtų! Rytoj mes išvarysime visus tuos dykaduonius į darbą. Ar tu, Sergiejau, tą žinai?

—Nežinau.

—Kaip nežinai, ką tu kalbi?

—Nežinau.—Bet jis ramiai stovėjo su šautuvu rankose...

Paulina nusiskubino pas Glėbą.

—Draugai, į eiles!—sukomandavo Glėbas. Komunistai greitai skubinosi, viens kitą pralenkdami, prie Glėbo.

—Na, piliečiai, pasiimkite jum paliktus reikmenis ir eikite. Ten jums parodys, kur jūs gyvensite. Gana gyvenote, turėdami po dešimt ir daugiau kambarių, kada darbininkai po kelis gyveno viename kambaryje. Gyvenote turtingai, kada kiti vargo ir skurdo. Gana to. Pasibaigė jūsų ponavimo dienos, — sukomandavo Glėbas tiems, kurių buvo namai atimti ir perduoti darbininkams, o seni jų savininkai apgyvendinti tiek pat kambarių gaunant, kaip ir kiti.

Kėlėsi jie nuo žolės ir ėjo ten, kur jiems buvo nurodyta...

Tuom kartu Luchovas pribėgo prie Glėbo ir raportavo:

—Visi ginkluoti draugai turi eiti prie Partijos komiteto. Šią naktį paskelbiamas karo stovis. Turčiai pradėjo sukilimus, už kalnų eina mūšis. Susijungė baltieji su žaliaisiais prieš darbininkų valdžią... Bremsbergą sugadino... Darbininkus užpuolė, kurie kirto medžius kūrui... Mūšyje yra užmuštų raudonarmiečių prie bremsbergo.

—Ką tu kalbi, kaip kokia velnio šmėkla?! Bremsbergą? Ką, ar mūsų bremsbergą?—nustebo Glėbas.

—Taip, mūsų. Skubinkite! Visi rinkitės prie K. P. centro.

XII

SIGNALINĖS UGNYS

1

Sargyboje

Glėbo būrys stovėjo pakalnėje už miesto, kur buvo daug vynuogių krūmų ir tęsėsi daržai. Dienos laike čionai aiškiai buvo girdimas kanuolių baubimas už kalnų: ten ėjo mūšis. Pagelbinis būrys buvo ruošiamas raudoniems kovotojams į talką. Nakties metu jis pilnai ginkluotas stovėjo sargyboje apsaugojimui miesto.

Dienos metu miesto gatvės buvo tuščios, o naktimis tamsios. Jau nešvietė daugiau elektros lempos, o turčiai langus tvirtai užsidarinėjo... Kuždėjosi, negarsiai kalbėjo praeiviai. O kalnuose, po kiekvienu krūmu galėjo slėptis darbininkų priešai.

Moterų dalis po vadovyste Dašos išvyko, kaipo slaugės, į karo poziciją, o kita dalis, vadovaujama Paulinos, aptarnavo komunistinį būrį kareivinėje ir ant greitųjų ruošė išsiųsti darbininkų vaikučius į mažiau pavojingą vietą.

Glėbas dienos metu kelis kartus matėsi su Paulina: ji be nuovargio bėgiojo nuo vienos į kitą įstaigą, su pagelba savo draugių palaikė nuolatinį susisiekimą, nes telefonai jau neveikė. Rengėsi išsiųsti kelis tūkstančius moterų ir vaikų į užpakalį fronto. Garvežiai su paruoštais garais stovėjo ir šniokštė; iš užkalnių atlėkdavo kanuolių balsai. Paulina nemiegojo jau dvi paras; jos akys paraudonavo ir veidas atrodė liguostas. Dienos laike, suradus minutėlę liuoso laiko, ji pribėgo prie Glėbo ir nusijuokė išdžiuvusiomis lūpomis. Ji nepastebėjo, kaip jai nusišypsojus sutrūko jos lūpos ir veržėsi kraujas.

—Glėbai, štai kur tikrasis darbas. Gyvenome, kalbėjome, gaminome tezius apie Naują Ekonominę Politiką. Dirbome prie bremsbergo. Užsimušdavome susirinkimuose ir pamiršome apie kanuoles. Vystėsi biurokratija... Glėbai, nebus tos Naujos Ekonominės Politikos. Dešimtas partijos suvažiavimas ją atmes.

Glėbas sudavė šautuvu į grindis ir nusijuokė:

(Daugiau bus)

"Priekalo" Dail. Literatūra ir jos Kritika

J. Buivydas.

(Tąsa)

A. Dabulio Eilių Peržvalga

Draugas A. Dabulis yra pateikęs kelis eilėraščius "Priekale," tad mes paimsime jo menką kūrybą panagrinėti. Pavyzdžiui, tilpusios jo eilės "Priekalo" No. 1-2 už 1931 metus, "Lietuvos berno rūpesčiai," kame tas bernas sekamai nudainuoja:

"Tėvynė—ne tėvynė—
Kapai gyvų lavonų,
Tiktai žaliais batviniais
Gyvi čia vargo žmonės."

Pas d. A. Dabulį išeina bernas visai prastas, tiktai žali batvinių barščiai ir gyvi lavonai vos kudašių nešini žirglioja. Tokios eilės dar daugiau Lietuvos berną paniurusiu padarys.

Na, d. A. Dabulis pasakys, ar nematai, kaip aš pabaigoje savo eilių tą gyvą lavoną, berną, padrąsinu, kad jis sako:

"Gerai ginklus pažįstam,
Gerai mes juos vartojam,
Prieš staugiančius fašistus
Į kovą drąsiai stojam!"

Lyg iš miego "Lietuvos bernas" pabudęs riktelėja, pagrąsina, kad jis pažįsta ginklus, bet tik "prieš staugiančius" fašistus. Jeigu tik vaizduoti staugiančius Lietuvoj fašistus, tai tokia malda atitinka, bet Lietuvos fašistai nestaugia, jie tą "Lietuvos berną" pavertė gyvu lavonu, to berno profesines sąjungas išdraskė; jo draugus ir vadus į kalėjimus sugrūdo, kitus sušaudė. Tai čia, drauge, jau ne staugimas, bet plėšimas to berno kūno.

Bet d. A. Dabulis daro progresą. Jo eilės "Priekalo" No. 5-tam už 1932 metus jau kitokios. Tiesa, tas pats d. A. Dabulis dainuoja ne apie Lietuvos berną, bet apie kolektyvą ir kovą su buožėmis, kur jis sako:

"Buožė, liežuvį prikandęs,
Šnypčia iš pykčio pašėlęs;
Ljst' kolektyvan jis bandė,
Bet jį iš gūštos iškėlė..."

Čia jau "bernas" ne tas, kokis piešiamas Lietuvoje. Čia 'bernas" su mažažemiu, paėmę buožę iš gūštos iškelia. Čia jau ne tie, kaip Lietuvoje, kurie gyvais lavonais piešiami. Čia pas Dabulį jau ūpo pakilimas, kovos pridavimas. Tas puiku! Taip ir turi būti.

Kaipo kolektyvietis, d. A. Dabulis žengia dar toliau. Jo eilės, tilpusios "Priekalo" No. 7-tam, dar daugiau atsispindi darbštumu ir kovingumu, kame jis sėdėdamas traktoryj užtraukia:

"Bręsta miežių varpos,
Žydi dobilai;
Liūdnas barška varpas
Vakare vėlai."

Toliau dar ryškiau pabrėžia Sovietų kolektyviečio užduotį:

"Bet anksti dar dėti
Kardą į makštis:
Verčia mus budėti
Vasaros naktis."

Daugiau tokių eilių, kurios atsako pačiam tikslui, pačiai kovai kolektyve ir abelnam šalies gyvenime! Ne tik perstatoma geras kovotojas, bet kartu ir budėtojas proletarų šalies, kad kas neužpultų ir jos užkariautos galios neatimtų.

Draugas A. Dabulis ne tik kolektyvietis geras, bet yra tikras pečkurys, kuris "Priekalo" No. 12-tam, po antgalviu "Mūsų Neišgązdins," sako:

"Juodas aš. Tik akys kaktoje blizga
Ir veidai nuo liepsnos karščio kaista;
Žiotys pečiaus godžiai ryja maistą:
Málkas, anglį—ką tik duosi—viską."

Jis tą krosnį kūrena ne veltui, bet kad SSSR būtų nauda.

"Aš pilu, kad būtų daug metalo,
Kad kasyklos, fabrikai, dirbtuvės
Nuolatos dirbtų. Imu kastuvą
Ir pilu anglis į pečiaus galą."

Toks tai bent pečkurys, kuris pats dirba sukaitęs, sušilęs todel, kad visi dirbtų, visos dirbtuvės ir fabrikai suktųsi. Taip ir reikia! Bet vis tiek, ką jis nedirbtų, ar kolektyve, ar į pečių anglis piltų, vis atsargus, vis pasiryžęs SSSR priešą ginklu rankoje pasitikti.

"Mums nebaisios tvoros
Seno svieto pūstančio—
Mes atremsim norus
Intervento dūkstančio."

Puiku, d. A Dabuli, kad pats kartu su visais SSSR darbininkais pasiryžęs viską pasitikti ir apginti darbininkų tėvynę.

Dar pagirtinas dalykas, kad d. A. Dabulis nenaudoja tų "puošniųjų" žodžių, be ko kiti poetai nestygsta.

Peržvalga d. V. O. Marioto Eilių

Tiesa, d. V. O. Mariotas nedavė kaipo originales eiles, bet pasiėmė iš poemos "Broliai." Nors tos eilės turi paveikslą kalėjimo ir kančias, perkenčiamas kalinių, bet savo technika labai prastos.

"Kaliniai veidais, gelsvesniais už geltonąją sieną,
Šiandien švenčia
Revoliucijos pergalės šventę!"

Toliaus vėl lyg iš po žemių:

"Užkimo daina...
Įsiutę budeliai,
Ponų tarnai
Įpuolę į kameras,
Daužė ir trankė
Ir plėšė raudonus plakatus."

Peržvalga D. K. Š-čio Eilių, Tilpusių "Priekale"

Draugas K. Š-tis menkai teprisidėjo "Priekale" su savo eilėmis. Bet jo eilės ir tos, kur tilpo "Priekalo" No. 3-čiam, gana geros. Jis padalina eilėraštį į tris skyrius, ir gerai išeina. Pavyzdžiui, "Mažažemis."

(Daugiau bus)

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

SHENANDOAH, PA.

APLA 4 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, 10 d. birželio, 7 val. vakare, ALDLD kambarouose, 10½ N. West Street. Visi nariai kviečiami dalyvauti šiame susirinkime ir atsivesti naujų narių.

(133-135)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 141 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, 11 birželio, 10 val. ryte, 928 E. Moyamensing Av. Draugai, turime daug svarbių reikalų aptarti, tad būkite visi laiku i rnaujų narių atsiveskite. Taipgi pasirūpinkite užsimokėti už šiuos metus, nes mūsų centrui labai reikalinga pinigai išleidimui knygų. L. Tureikis.

(132-134)

BRIDGEPORT, CONN.

Birželio 7 dieną, seredos vakare, 7:30 val., 704 Lafayette St. įvyks lietuvių bedarbių susirinkimas. Todel dirbantieji ir bedarbiai susirinkite į paskirtą vietą apkalbėti bedarbių reikalus. (132-133)

ROCHESTER, N. Y.

Bedarbių Tarybos masinis mitingas įvyks birželio (June) 7-tą d. 8 val. vakare, ant Washington Square, už bedarbių apdraudą, prieš nukirtimą pašalpų, prieš ėmimą jaunuolių į kempes, prieš grąsinimą, sulaikyti pašalpą, kad tėvai neduoda vežti savo sūnų į Roosevelto kempes. Už organizavimo Bedarbių Tarybos, už piniginę pašalpą vietoj čekių, ir t.t. Visi lietuviai bedarbiai, mažai dirbanti ir pilnai dirbanti, jeigu tokių dar yra, ateikite į tą masinį mitingą užprotestuoti prieš valdžios tuos visus užsimojimus ant bedarbių ir mažai dirbančiųjų. Bedarbis.

(132-133)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 8 birželio (June) 315 Clinton St. Bus ir Drg. Šukys. Todel kviečiame ne tik narius, ale visu šio miesto lietuvius darbininkus dalyvauti šiame susirinkime, kur turėsime progos išgirsti prakalbą seno ir kovingo veikėjo darbininkų klasės reikalams. Jau atėjo nauja knyga ir šiame susirinkime bus dalinama nariams. Ateikite visi nariai ir atsiveskite kitus darbininkus.

(132-134)

NANTICOKE, PA.

Lietuvių Laisvų Kapinių Draugystės susirinkimas įvyks nedėlioje, birželio 11 d., 10 val. ryte, J. Danulevičiaus svetainėje, W. Ridge St., Nanticoke. Visi draugijos nariai būtinai turite atsilankyti, nes jūs žinote, kad Kapinės buvo daug taisytos ir valdyba pilnai raportą išduos. Taipgi, katrie neužsimokėję assesmentus, turit ateiti ir užsimokėti. Sekr. E. C.

(131-133)

DRG. J. ŠUKYS

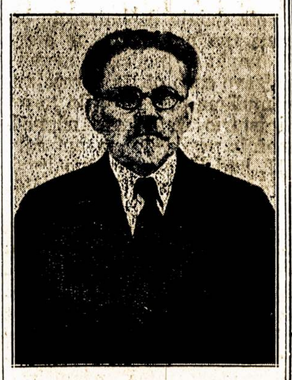

Lankysis Pennsylvanijos Valstijoje

Jis bus sekamose vietose:

WILKES BARRE, PA.
7-tą d. birželio (June)
Darbininkų centre, 325 E. Market St. Pradžia 7-tą val. vakare.

BINGHAMTON, N. Y.
8-tą d. birželio (June)
Lietuvių svetainėj, 315 Clinton St. Pradžia 7:30 val. vakare.

Jis kalbės svarbiais mūsų gyvenimo klausimais, tad svarbu kiekvienam iš darbininkų dalyvauti jo prakalbose.

SOVIETŲ ŽUVIS

Krautuvėms proga įsigyti Sovietų žuvies už žemą kainą

Penkių Rūšių Žuvys

Ko 10 kenukų kiekvienos rūšies, viso 50 kenukų

UŽ $5.75

Persiuntimas apmokėtas. Pinigus prašome prisiųsti iš anksto

"LAISVĖ"
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

SOVIETŲ KENUOTI PRODUKTAI

Skanūs ir kvapsningi gardumynai, pagaminti iš geriausių žuvų iš sveikatingų Sovietų Sąjungos upių. Apdirbamos prie augščiausio ištobulinimo sanitariškų sąlygų ir po griežta valdžios priežiūra ir su apsauga vitaminų.

SKANUMYNŲ ARISTOKRATAS

Royal Sturgeon su Tomato Sauce

Kiti geri prirengimai stalui ir

"SOCROS" VIRINIŲ

NELMA STURGEON

SPRATS IN OIL (Strimelės)

SANDRE-SUDAK (Su Tomeitėmis)

STUFFED PEPPERS

Augščiau suminėti produktai sekmingai parsiduoda ir neša pelną krautuvninkams. Del smulkmingesnių informacijų kreipkitės į Sovietų firmą:

AMTORG TRADING CORPORATION

261 Fifth Ave., New York City

Taipgi Skyriai: 260 California St., San Francisco, Cal.

VISUR PIKNIKUOSE TURĖKITE

SOVIETŲ KENUOTŲ ŽUVŲ

Jei negalite ant vietos krautuvėse gauti jų, tai reikalaukite iš "Laisvės". Mes prisiųsime jų už gana žemą kainą, taip, kad draugija turės pelno, kuri savo piknike ar kitokiame parengime jas pardavinės.

Tos Žuvys Yra Puikus Užkandis Piknikuose

Be jokio klapato atsidaręs kenuką gali valgyti šviežų ir skanų maistą. Gi iš namų vežamas maistas genda, praranda skonį.

Lehigh Valley Žinios

Iš Jaunuolių Demonstracijos

ALLENTOWN, Pa. — Geg. 30 dieną įvyko didelė jaunuolių demonstracija. Tai buvo Nacionalė Jaunuolių Diena. Dalyvavo jaunuoliai iš viso rytinės Pennsylvanijos distrikto, k. t., anglies kasyklų, Philadelphijos ir visos šios apielinkės miestų-miestelių. Demonstracija susidarė iš apie 1,500 dalyvių. Maršuota Hamilton gatve, žymiausia gatve šiame mieste. Pačiam priekyj nešta raudona vėliava su kūjo ir pjautuvo ženklu ant jos, paskui sekė benas, o toliau maršuotojai nešini savų organizacijų ženklus. Tų iškabų su obalsiais ir tam tikrais reikalavimais tai susidarė ištisa giria, tik mirga-raudonuoja. Pažiūri į vieną vietą, susiduri su stambiu užrašu: "Free Tom Mooney," "All War Funds for the Unemployed," "Down with Sweat Shops." Pažiūri kitur: "Fight against Imperialist War," "Join the Communist Party", "Defend the Soviet Union," "Unity between Workers and farmers" ir eilė panašių obalsių... Visur skamba revoliucinės dainos, tarpais ritmiškai maršuodami šūkiais jaunuoliai atkartoja minimus obalsius. Šaligatviai pilni įdomautojų, daugelis sveikina demonstrantus; tik kaip kur matėsi storapilviai su cigarais dantyse ir piktai žiūrėjo į maršuotojus.

Numaršavus per miestą į River Front parką, kur dar prisidėjo kita tiek dalyvių, atlaikyta prakalbos. Kalbėjo apie desėtkas kalbėtojų, didžiuma jaunuoliai. Prakalbų turinys: prieš imperialistinį karą, už kovą prieš kapitalistų klasės ofensyvą, už suvienytą frontą prieš fašizmą ir t.t. Pasibaigus programai, jaunuoliai pasisklaidė po platų parką ir užsiėmė sportu.

Beje, reikia pažymėti, kad taipgi dalyvavo ir farmerių jaunuoliai, kurių buvo apie 80. Iš Eastono jaunuolių būrys irgi puikiai atsižymėjo demonstracijoj. Žodžiu, ši demonstracija paliko gilų įspūdį šiame mieste ir pastūms jaunimą prie organizacijos, prie didesnio revoliucionizavimosi.

General Silk Mills Darbininkai Laimėjo Streiką

CATASAQUA, Pa. — Geg. 17 d. šilko kaspinų audėjai paskelbė streiką reikalaudami pakėlimo algos ant 20% ir abelnai geresnių darbo sąlygų. Nuo pradžios tik išėjo audėjai, bet už trijų dienų ir visi kiti skyriai taipgi sustreikavo. Buvo sudarytas komitetas vedimui streiko iš pačių streikierių, prie kurių lindo su savo pasiūlymais valstijos darbo departmentas ir UTW vesti streiką, bet komitetas atmetė tą jų "malonę."

Bosas bandė vartoti triksus, prižadėdamas pakelti algas birželio mėn., paskui siūlė 10 ir 15 nuoš., tačiaus streikieriai vieningai laikėsi savo reikalavimo, ir šeštoj dienoj bosas tapo priverstas pasirašyti po reikalavimais, tarpe kurių buvo ir pripažinimas dirbtuvės kopmiteto.

Suntag Silk Co. Darbininkai Kovos Lauke

ALLENTOWN, Pa. — Geg. 26 d. šios audinyčios darbininkai paskelbė streiką, reikalaudami algų pakėlimo. Čia mokama už mastą truputį daugiau kaip du centus; dieniniams 12-13 centų į valandą (didžiumoj dirba merginos). Reikalavimai yra šie: po 4½ cento už mastą, 20 centų į valandą vietoj 13 centų ir įtaisymo prie kiekvienų staklių "clocks" mieravimui audeklo.

Dirbama buvo trijomis pakaitomis. Išrinktas komitetas vedimui streiko iš devynių, po tris iš kiekvienos pakaitos. Streikas vedamas kovingai, numatoma, kad bus laimėtas. Dirbtuvė masiniai pikietuojama ir streikieriai neprisileidžia nei jokių arbitratorių (taikytojų) nei UTW vadukų.

Kaip Catasaqua streike, streike, taip ir Allentowne nemažą rolę loša kairioji NT WU (Nacionalė Audėjų Unija).

Kitų audinyčių darbininkai irgi, kaip girdėti, daro prisirengimus prie paskelbimo streiko už didesnes algas ir geresnes darbo sąlygas, taipgi prieš šešių staklių sistemą ir ilgas valandas.

Kaip su Kitais Miesteliais?

Phillipsburge, Eastone ir kitur, nors dar kol kas "ramu," bet jau pas darbininkus kantrybė baigia išsisemti, jau pasirodo ženklai organizavimosi, idant stojus kovon prieš begalinį išnaudojimą iš bosų pusės. Vieno dalyko tik trūksta, tai savim pasitikėjimo pas darbininkus; viš laukiama, kad atsiras koks magikas su lazdele ir pagerins darbo sąlygas. To nebus. Tą gali padaryti tik patys darbininkai tose dirbtuvėse, kuriose dirba, o kad galima, tai puikiai parodė pavyzdį Catasaquos darbininkai

Bosai, žinoma, akyvai tėmija, kad pas darbininkus nėra prasiskverbtų kovingumo dvasia, ir jei tik jie numato pas ką kiek atsparos, tuojaus apvartoja griežtumą—pavaro iš darbo.

Phillipsburg (N. J.) Silk Co. bosas, ponas McGinley geg. 31 d. pavarė iš darbo keturis audėjus tik vien už tai, kad drįso pasakyti "no" vietoj "yes," kas liečia pusnakčio darbo šventadienį. Tuomi bosas nori sudaryti baimę pas darbininkus, kad pakirtus ūpą kitiems bent kokiam pasipriešinimui, bet pasirodė, kad pats bosas tapo apimtas baimės, nes už dienos vieną iš paleistųjų priėmė atgal.

Tos dirbtuvės darbininkų privalumas yra daryti į bosą spaudimą ir net streiką skelbti del atgal sugrąžinimo likusių trijų pavarytų darbininkų, kitaip bosas nesiskaitys nei su nieku; šiandien atleido tris, ryt darys tą patį su kitais už kokį nors mažmožį. Čia boso yra padaryta ataka prieš darbininkus ir reikia ją atmušti.

V. L.

DELEI AIŠKUMO

"Laisvės" No. 127 drg. M. Žaldokas rašo antrą straipsnį, inkriminuojantį mano ypatą.

"Laisvės" num. 88 straipsnyje po antgalviu "Aštrinkime Kovą Prieš Pesimizmą" jis išvadino mane "blogesniu net ir už menševiką." O "Laisvės" num. 127 rašo straipsnį po antgalviu "Ar Verta Turėt Savivikritiką?" Apart daug išmislytų, inkriminuojančių dalykų, kurie man primetama, jau išvadina mane sabotažninku ir kontr-revoliucionierium.

Aš tikiu, kad "Laisvės" redakcija suteiks vietos "Laisvėj" man pasiteisinti.

Pirmučiausiai d. M. Ž. primeta man, būk aš sakęs, kad "esu geresnis už komunistą ir daugiau žinąs." Šitokių pareiškimų niekados nesu niekam daręs. Antras dalykas, būk aš "niekinu tuos draugus, kurie yra įstoję dabar į Komunistų Partiją, būk iš jų komunistų nebus." Tokį pareiškimą aš esu padaręs du metai atgal, kada M. Ž. šičia buvo. Tuom laiku du draugai buvo įstoję į Komunistų Partiją ir aš pasakiau, kad iš jų nebus komunistų. Nors mano pasakymas išsipildė, bet man nereikėjo taip sakyti. Bet aš gailėjausi taip pasakęs, prisipažinau prie klaidos ir atšaukiau. Du metai atgal M. Ž. smarkiai mane kritikavo už tai, ir aš tylėjau, kaltas būdamas.

Bet prieš tuos draugus, kurie yra dabar įstoję į Komunistų Partiją, nieko panašaus nesu sakęs ir nesakysiu. Aš tikiu ir nekuriems draugams sakiau, kad šie draugai, kurie dabar įstojo į Komunistų Partiją, bus naudingi Komunistų Partijos labui. Aš šičia neminėsiu tų priežasčių, del kurių galima žinoti, ar ta ypata bus naudinga Komunistų Partijai ar ne. Bet kam M. Ž. dviejų metų senumo pasakymą apie kitus nori pridėt šiems naujiems draugams?

Trečias užmetimas, būk aš, per "Laisvės" vajų išeidamas rinkti prenumeratų "Laisvei", "buvęs tik vienoj stuboj." Tai yra neteisingas užmetimas. Išėjęs buvau su drg. J. P. sykiu ir buvome šiose vietose: pas Brazį ant Fayette gatvės; paskui pas Kazlauską ant Lexington gatvės; taipgi Kazlauskas nurodė nueiti pas savo kaimynus, čiagimius lietuvius taip pat ant Lexington gatvės; įsiūlėme "Laisvę" ir "Daily Workerį." Paskui buvome nuėję pas Pilipauską ant Baltimore gatvės; neradom namie; bet sutikome ant gatvės ir siūlėme užsirašyti "Laisvę". Tai pasirodo, kad buvome keturiose vietose. O M. Ž. netiesą sako, tvirtindamas, kad tik vienoj vietoj. Nenorėčiau girtis, bet Baltimorėj esu daug pasidarbavęs del "Laisvės", ne tik pats, bet ir mašiną tam vartojome.

Dabar kas link minimo raporto ALDLD 25 kp. susirinkime, kurį aš išdaviau. Kas link pasakymo, kad "žmonės negeri," taip visai nesu sakęs. Aš sakiau, kad nebus galima tiek daug nuveikti, kaip pats dažnai aiškini. Pagal jūsų aiškinimą, tik reikia darbuotis, o glėbiai bus galima gauti naujų narių ir "Laisvei" naujų skaitytojų. O aš sakau, kad taip negalima sakyti.

Dabar kas link "sulaikymo kitų" nuo rinkimo "Laisvei" naujų skaitytojų, tai per žemas dalykas atsakinėti. Verčiau jūs paskelbkite pavardes tų žmonių, kuriuos sulaikiau nuo rinkimo "Laisvei" prenumeratų.

Kas link gavimo naujų narių į LDS, sakote, kad priguliu du metai ir visai nedėjau pastangų gauti naujų narių. Drauguži, čia ir meluoji. Netik pavieniai kalbinau narius į Susivienijimą, bet sykiu su drauge O. K. visą savaitę plačiai važinėjom po miestą ir gavom vieną narį; kitas išpildė blankas, bet nepasirodo susirinkime. Šičia mano mašina ir vėl buvo paimta į darbą.

Dabar kas link tos grupės jaunuolių, ką jūs giriatės, kad suorganizavote. Man labai gaila žiūrint, kaip jūs su savo netikusia taktika varginate keletą jaunuolių ir patys save. Teisybė, jūs sutvėrėte grupelę. Bet jau pats ir išardėte. Jūs jaunuoliams liepėte susirinkti 26 dieną gegužės Dailės Kliubo svetainėje. Jaunuoliai keli atėjo, o jūs nepasirodėte. Birželio 2 d. vėl atėjo keletas jaunuolių, palaukė pusvalandį ir vėl išėjo, o jūs nepasirodėte. Aš nesakau, kad jūs nepasirodėte iš apsileidimo. Ne. Bet kaip jūs tikite, kad galima daug ką nuveikti, apsiimate daug, o nudirbt tai, galima sakyti, nieko. Mažiau reikia apžioti, o gerai sukramtyti; tada bus geriau komunistiniam organizmui.

Štai dar ką aš turiu priminti jums, drg. M. Ž.: Jeigu nepataisysite savo žiauraus nusistatymo, tai galite daug pakenkti Baltimorės darb. judėjime.

Senas Revoliucionierius.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.

KAINOS PRIEINAMOS

949-959 Willoughby Ave.

Tel., Stagg 3847

VAKACIJOMS VIETA

Puikiausia vieta vakacijom, namas ant puikaus kalno, aplinkui dideli medžiai, platus sodas, žemiau graži upė, tyras vanduo maudytis. Įvairių rūšių uogų, nuo ankstyvo pavasario iki vėlumai vasaros, šviežio pieno ir visokių daržovių apščiai.

Kaina tik $10.00 į savaitę

Ypač dabar į pavasarį, kur tik nepažvelgsi mirga žiedai, leidžia malonų kvapą, gaivina žmogaus sveikatą. Rašykite arba atvažiuokite persitikrinti:

BLOZNELIS,
R. F. D. No. 2. Catskill, N. Y.

PHILADELPHIA, PA.

Sovietų Mineralinių Vandenų

NARZAN IR BORJOM

Dabar galima gauti pas

J. GEGŽNĄ

412 W. Susquehanna Ave.

Taipgi pas ji galima gauti ir Sovietų žuvų. Tai puikiausios rūšies kenuotos žuvys.

MOLLYN'S BARBER SHOP
ir
BEAUTY PARLOR

Kuris pirma buvo 578 Grand St., Brooklyn, N. Y., dabar yra perkeltas ant

447 GRAND ST.

Prieš Republic Teatrą

Tai puikiausia įtaisyta lietuviška "barbernė" ir "Beauty Parlor" Brooklyne. Moksliniai patarnauja su moderniškomis mašinomis, sanitariškai užlaikoma, kainos labai žemos.

SKAITYK LAISVE
IR K TIEMS UŽRAŠYK

15-TAS METINIS PIKNIKAS

RENGIA LAISVĖS CHORAS IŠ SO. BOSTONO IR L. L. R. CHORAS IŠ NORWOODO

Nedėlioje, 11 d. Birželio-June, 1933

OAK GROVE, BULLARD STREET, WALPOLE, MASS.

PIKNIKO PRADŽIA 12 VAL. DIENĄ, PROGRAMOS PRADŽIA 4. VAL. PO PIETŲ

Laisvės Choras iš So. Boston, Mass.

Programoje dalyvaus aštuoni Massachusetts chorai. Bus įvairių valgių ir gėrimų. Visi kviečiami dalyvauti ir praleisti laiką smagiai.

H. Belsky Tel STagg 2-3487 H. Housenbold
PResident 3-5341 MInnesota 9-7222

Empire Cornice & Roofing Co.

CORNICES AND SKYLIGHTS

DENGIAME VISOKIUS STOGUS

Atliekame išpjaustymus šviesai ir orui ir darome švininius ir kitokius šaltkalvystės darbus

87 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Near So. 2nd Street

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

TELEFONAS Pulaski 5-1080 ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

IŠANGA DIENĄ IR NAKTĮ 50c SUBATOS VAK. 75c
Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečiu lubų, oringam kambary—35c.
Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis su moderniškais pagerinimais. Įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets

TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS: B. M. T. eleveiteriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

Vietinės Žinios

Drg. Tamošiūnienės ir 7-nių Kitų Teismas Bus Šį Ketvirtadienį

Pagal vėliausią pranešimą, tai ne trečiadienį, o ketvirtadienį, birželio 8 d., bus teismas drg. Tamošiūnienės ir kitų septynių, kurie buvo areštuoti už demonstraciją prie Boerum St. šelpimo biuro. Jie (du vyrai, keturios moterys ir du vaikai) bus teisiami Williamsburg Plaza Court'e Brooklyne.

Visi draugai ir pritarėjai yra raginami tą rytą pirm 10 val. susirinkt į teismabutį. Pats jau skaitlingas darbininkų susirinkimas į teismo svetainę dažnai paveikia į teisėją, taip kad jis nedrįsta bausti bedarbių kovotojų, ypač kuomet susirinkusieji garsiai protestuoja. Susirinkti reikia kad ir del išreiškimo vienybės su mūsų draugais kovotojais už bedarbių reikalus. O kas užtikrins, kad šiandie dirbantis rytoj nebus bedarbis? Todel ir dirbantieji, kurie tik gali, privalo ateiti į šį teismą.

K.

Politikierių Sėbrams Yra Pinigų, bet ne Bedarbiams

MINEOLA, L. I.—Pirmadienį 500 bedarbių demonstravo prieš pavieto valdybos centrą; protestavo, kad savaitę atgal šešiems tūkstančiams bedarbių buvo atimti pašaliniai darbai. Viena kalbėtoja sakė, kad politikieriai duoda riebias pašalpas savo sėbrams, kuriems ištikro pašalpos nereikia; bet pavieto valdžia "neturi" pinigų alkstantiems bedarbiams.

Pavieto valdininkai bailiai išsmuko laukan pro užpakalines duris, kad nesusitikti su minia.

PASIKORĖ WALKERIO ŠALININKAS

Bronxe pasikorė George Donnelly, 62 metų amžiaus politikierius, kuris savo laiku karščiausiai kovojo už grafterį majorą Walkerį. Kada Walker po tardymo turėjo pabėgti iš majorystės, Donnelly liko be "pajų."

NUTRAUKĖ KONDUKTORIUI KEPURĘ UŽ $1.90

BROOKLYN. — Gatvekario konduktorius J. Stein neturėjo gana pinigų išmainyt 5 dolerius važiuotojui P. Karamskiui. Konduktorius, sako, važiuok, kol aš surinksiu užtenkamai pinigų, kad išduot tau reštą. Karamskiui atrodė, kad jau gana ilgai važinėjosi, o dar trūksta $1.90 iš konduktoriaus. Netekęs kantrybės, todel, nutraukė konduktoriui kepurę ir pabėgo. Konduktorius jį areštavo. Karamskis buvo teisiamas už netvarkų pasielgimą, bet be bausmės paleistas.

PRIGĖRĖ SEPTYNI

NEW YORK. —Pereitą sekmadienį prigėrė septyni žmonės Coney Islande ir kitose maudynėse. Iš pirmiau buvusių 235 sargų gelbėjimui skęstančių dabar palikta tiktai 44. Tai vis miesto pinigų "taupymas"..

Bankininkai Reikalauja Visiškai Sustabdyti Bedarbių Šelpimą

New Yorko miestas turėtų išmokėt bankininkams $213,-146,000 skolų su nuošimčiais iki birželio 10 d. Vienai Morgano grupei priklauso $120,-000,000. Majoro O'Brieno valdžia nori gaut pratęsimą atsimokėjimų arba dar ir naują paskolą.

Sulig kapitalistinių laikraščių pranešimų, Morganas su savo sėbrais reikalauja, kad miestas neskirtų jokių pinigų bedarbiams šelpti. Jeigu bedarbiai bus šelpiami bent tiek, kaip iki šiol, tai bankieriai nebeduosią daugiau paskolų. Nors šimtai tūkstančių bedarbių išmirtų badu, bankininkam visai nesvarbu.

$12–$16 Miestiniai Taksai Automobiliam

NEW YORK. — Majoras O'Brien pirmadienį užgyrė sumanymą, kad kiekvienas Didžiajame New Yorko automobilio savininkas turi mokėti po $12 iki $16 mokesčių miestui per metus. Pridėjus "laisnio" kainą ir dar leidimą važiuotojui, tai pasidarytų apie $30 met. taksų, nežiūrint, kaip pigus būtų žmogaus automobilis.

Iš kitų miestų atvažiuojanti automobilistai turėtų mokėti už pervažiavimą East River ir Harlem River tiltų. Iš taxi-cabų būtų imama po penktuką už kiekvieną tų tiltų pervažiavimą.

Yra sumanyta ilga eilė ir kitų naujų miestui mokesčių. Tik nesvietiškai augštas algas nežada nusimušti majoras ir kiti didieji valdininkai, idant pataupyt miesto iždą.

Long Beach Majoras Teisiamas už Suktybę

BROOKLYN. —Long Beach miestelio majoras Frankel teisiamas už nusukimą $221,794 taksų, priklausančių Nassau pavietui. Tuos taksus jis prisiskaitė prie savo valdybos įplaukų.

Saužudys Krisdamas Primušė Moterį

NEW YORK. — Vienam vyrui iššokus iš namo 6-to augšto, kad nusižudyt, jo kūnas nukrito ant J. Condinienės, beeinančios laiptais į požeminį gelžkelį, 49th St. ir Broadway. Jis užsimušė, o jinai tapo pavojingai sužeista ir į ligoninę nuvežta.

ŽUVIES RAKETIERIŲ BYLA

NEW YORK. — Federaliame teisme liko įkaltinti kaip raketieriai viršininkai 24 biznių, pardavinėjančių žuvis, ir keli vadai Amerikos Darbo Federacijos Žuvies Darbininkų Unijos. Jie išvien su bosais per pasamdytus gengsterius užpuldinėjo, daužė ir ardė kitų žuvies kompanijų biznius. Tai jau ne pirmiena Darbo Federacijos vadams tokie raketieriški darbai.

Iš LDSA 1-mo Apskričio Konferencijos

Lietuvių Darbininkių Susivienijimo Amerikoj Pirmo Apskričio konferencija įvyko birželio 4 d. pas Vaičionį Cranforde, N. J. Dalyvavo 7 kuopos; keturios neprisiuntė delegačių; viena iš šių keturių galima pateisinti, tai yra 64-ta kuopa iš Great Necko. Draugės greatneckietės prisiuntė savo kuopos veikimo raportą ir pasiaiškino, kad neturi pinigų apmokėti kelionės lėšas delegatėms; todel jų ir nesiunčia.

Iš apskričio komiteto raporto pasirodo, kad draugės deda pastangas išjudinti kuopas į didesnį veikimą savo organizacijoj ir tarptautiniai abelname darbininkų judėjime.

Jaunuolių organizavimas buvo konferencijoj plačiai apsvarstytas, kaip svarbu yra traukti darbininkų tėvų vaikus bei jaunimą į darbininkiškas organizacijas, kaip elgtis, kad juos palaikyt tuomi su interesuotus. Prieita prie išvados, kad vienas iš geriausių tam būdų, ant kurio pagrindo jaunimas bus sudomėtas, tai darbininkų jaunuolių mokyklos, kurios yra steigiamos visuose Amerikos kampuose, kur tik yra lietuvių darbininkiškos organizacijos.

Konferencija nutarė, kad sugrįžę į kuopas delegatės pravestų jaunuolių organizavimo darbą savo kolonijose, taip kad būtų pasiųsta kuo daugiausia studentų į jaunuolių mokyklą, kuri bus Brooklyne liepos mėnesį; taip pat reikia remti mokyklą piniginiai.

Dalyvaut jaunuolių suvažiavime Brooklyne liepos 3 d. išrinkta trys jaunuolės.

Nutarta įsteigt korespondencių grupes ir kad apskričio valdyba turi dėt pastangas pagelbėti joms tvarkytis.

Kad pagerinti kuopose veikimą, nutarta tverti aktyvių draugių komitetus kuopose, kurie bendrai veiks su kuopų valdybomis.

Konferencija nutarė turėti organizacinį jaunuolių vajų, per kurį gauti 50 jaunuolių į darbininkiškas organizacijas 1-me Apskrityje.

Kadangi šiemet sueina 15 metų nuo įsisteigimo ir gyvavimo Komunistų Partijos Lietuvoj, tai draugės vienbalsiai pasisakė už gavimą 15 narių į Amerikos Komunistų Partiją. Kvotas pasiskirstė kuopos ir pasižadėjo išpildyti jąsias iki sekančiai konferencijai.

Mano nuomone, ateityje neturėtų įvykti konferencija tą pačią dieną su pikniku arba šiaip didesniu parengimu apskrityje. Pavyzdžiui, šį kartą draugės surengė pikniką toj pačioj vietoj ir tą pačią dieną. Iš to pasekmė tokia, kad daug klausimų nebuvo kada apsvarstyti tinkamai. Žmonės pradėjo rinktis į pikniką, ir turėjome baigti konferenciją be jokių ceremonijų.

T. V.

Pasinaujino Banko Šulerio Byla

NEW YORK. — Pora savaičių atgal bankininkas J. W. Harriman buvo tyčia peiliuku susiraižęs; leido suprasti, būk norėjęs nusižudyt. Buvo į ligoninę paimtas, o tuo laiku galvojo, kaip geriau išsisukti teisme. Pirmadienį teismas prieš jį pasinaujino, kaipo prieš žuliką, kuris vagiškai nubankrūtavo savo Harriman National banką. Jis specialiai kaltinamas, kad padarė $300,000 makliorystę su žmonių pinigais

SPORTAS

SCHMELINGO KUMŠTYNĖS SU BAERU

NEW YORK. — Ketvirtanį vakare, Yankee Stadium kumščiuosis vokietys Max Schmeling, buvęs pasaulio sunkiasvorių čiampionas, su Max Baeriu, kuris paskutiniais laikais pagarsėjo kaip vienas iš pačių smarkiųjų kumštininkų. Manadžeriai praneša, kad jau surinkta $100,000 už išanksto parduotus tikietus. Ir šiais blogais laikais, mat, buržuazijai nestinga pinigų. Be to, randasi sumulkintų žmonių ir ne iš buržuazijos, kurie neša savo dolerius, tikėdamiesi matyt "tikrą faitą." Dar daugelis nežino, kad manadžeriai paprastai išanksto paskiria, katras turi laimėti; taș ir laimi.

T. N.

Išvažiavimas į Forest Parką Sekmadienį

Sekmadienį, 11 dieną birželio išvažiavimas į Forest Parką yra rengiamas Nacionalio Jaunuolių Komiteto ir Lietuvių Darbininkių Susivienijimo Amerikoj pirmos kuopos. Jaunuoliai yra pasirengę sudaryti gerą programą.

Draugai ir draugės, dalyvaukite išvažiavime, kur bus galima pasigėrėti žaliuojančiais medeliais ir žaliomis pievelėmis ir pakvėpuoti tyresniu oru. Dalyvaudami išvažiavime, paremsite jaunuolius medžiaginiai ir dvasiniai.

Bus įvairių užkandžių ir gėrimų. Pelnas skiriamas jaunuolių vasarinei mokyklai. O yra visiem gerai žinoma, kad mokslas ir lavinimas yra reikalingas kiekvienam, o ypač jaunuoliams yra reikalingas lavinimas darbininkiško supratimo ir mokslo darbininkiškame judėjime ir kovose už darbininkų reikalus ir gerovę.

Taigi, draugai ir draugės, dalyvaukite mūsų išvažiavime ir priduokite mums paramos ir energijos, kad mes galėtume dalyvauti kasdieninėse darbininkų kovose su jumis sykiu. O juk suaugusių ir jaunuolių yra bendri reikalai ir bendros kovos už pagerinimą darbo klasės sąlygų.

Tad, draugai ir draugės, rengkitės į išvažiavimą, kad būtų skaitlingas mūsų parengimas. Taipgi pasakykite savo pažįstamiems apie mūsų išvažiavimą ir paraginkite, kad dalyvautų.

Jaunuolis.

PAŠALPOS DARBŲ MAŽINIMAS

Prie atmatų nubėgimo vamzdžių dėjimo Lawrence, Nassau paviete, iki šiol turėjo pašalpinio darbo 300 bedarbių; dabar 200 jų visai paleista ir liko be jokios pašalpos.

DIRBTUVĖS GAISRAS

BROOKLYN. — Amerloid dirbtuvės sklepe, 218 Belmont Ave., pirmadienį ištiko eksplozija, iš kurios kilo gaisras. Viena darbininkė sužeista. Apie 60 kitų darbininkų saugiai išsigelbėjo.

Įkrito Vaikas į Laivo Kaminą

BROOKLYN. — 11 metų vaikas, John Oliver užlipo ant garlaivio "Monroe" kamino ir vidun įkrito; užkliuvo ant kamino juškos; susižeidė, bet tapo išgelbėtas. Laivo pečiuje tuo laiku nebuvo ugnies.

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestetika
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vakare
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus

$42,000 UŽ SUŽEIDIMĄ

BROOKLYN. — Apeliacijos teismas užtvirtino žemesnio teismo nuosprendį, kad Brooklyn Edison Kompanija turi išmokėt $42,000 darbininkui Val. Wohlfronui, kuris per prastai uždėtą ant grindų dangtį nukrito žemyn ir visam amžiui įvairiai susižeidė. Kompanija apeliuosianti į dar augštesnį teismą.

(Daugiau Vietos Žinių 5 pusl.)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Šv. Jurgio Draugijos susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 7 d., Lietuvių Am. Piliečių Kliubo salėj, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai būtinai dalyvaukite, nes turime daug svarbių reikalų apkalbėti. Taip pat bus valdybos rinkimas. Tad kiekvieno nariai pareiga šiame susirinkime dalyvauti ir parinkti valdybon tinkamus narius.

Sekr. J. A. Draugelis.
(132-133)

EAST NEW YORK, N. Y.

Šį ketvirtadienį, birželio (June) 8 d., įvyks LDSA 111-tos kuopos mėnesinis susirinkimas, pas drg. Bieliauskienę, 8831-76-th St., Woodhaven, N. Y. Visos draugės atsilankykite.

Komisija.
(132-133)

PARDAVIMAI

PARDAVIMAS

Parsiduoda gerai įdirbtas restoranas arba priimsiu partnerį. Gera vieta pardavinėjimui alaus. 518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(133-138)

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškau Prano Urniežo, paeina iš Rietavo Parapijos, Vatušių kaimo. Seniaus gyveno Elizabeth Port, N. J., vėliausiu laiku girdėjau, kad gyvena Hartford, Conn. Turiu labai svarbų reikalą, tat malonėkite atsišaukti arba kas žinote apie jį praneškite.

Marijona Rezgienė.
P. O. Box 351, Sag Harbor, L. I. N. Y.
(133-134)

PAJIEŠKAU Peter Zink, kuris vėliausiu laiku gyveno Brooklyne, N. Y. Jo sesuo Malvina Juchniewich, 117 Lock St., Nashua, N. H. nori jį matyti ir turi labai svarbų reikalą. Jos vyras labai serga. Prašome jo paties greitai atsiliepti arba, kas galėdamas, suteikti mums informacijas, kaip su juom susisiekti—būsime labai dėkingi.
(132-134)

Phone Sedgwick 3-3414
QUALITY SCREEN CO.
C. A. ALEX Savininkas
Sudedame screenas (sietus) į duris, langus ir gonkas. Patys atliekame visą dailydės (carpenter) darbą. Kainos labai prieinamos.
4603 THIRD AVE.
BRONX, N. Y.
Tarpe 185th ir 186th Sts.

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Evergreen 6-5310
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir kerietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikoniškų Stilium
8YKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

Laisvė Gaunama ant Sekančių Stočių

Brooklyne:

136 Irving Ave.
1538 Dekalb Ave.
So. 4th and Havemeyer Sts.
Bedford Ave. and So. 5th St.
187 Bedford Avenue
223 Bedford Avenue
222 Berry Street
135 Grand Street
287 Grand Street
350 Grand Street
Marcy Ave. and Grand St.
146 Union Avenue
Metropolitan and Lorimer Sts.
617 Grand Street
Graham Ave. and Stagg St.
Flushing Ave. and Broadway
Hewes Street and Broadway
Lorimer St. and Broadway
180 Grand Street
114 Union Avenue
67 Hudson Avenue
60 Hudson Avenue
114 Bridge Street

New Yorke:

Allen ir Canal St.
Bowery and Delancey Street
Bowery and Houston Street
3rd Avenue and 14th Street
Chatham Square
Desbrosses and Greenwich St.
685 Washington Street
6th Avenue and 42nd Street
1st Avenue and 4th Street

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos
Padarau ištyrimus kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St. Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryto nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

JONAS STOKES
FOTOGRAFAS
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vietom, po numeriu 512 Marion St., kampas Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausi.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Glenmore 5-9467

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien ateikite delei savo sveikatos ištyrimo, o jums bus išaiškinta, kaip jūs fiziškai stovite.
Odos Nušašėjimai, Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Nervų įdegimas bei Reumatiški Nesveikumai.
Kvėpuojamųjų Kanalų ir Kitos ligos yra sekmingai gydomos naujoviškais, moksliškais būdais.
X-Spinduliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Šerumų bei Čiepų Išmirkštimai.
Prieinama Kaina
Sąlygos pagal jūsų išgalę
Ištyrimas ir Patarimas Veltui!
Kalbame lietuviškai
DR. ZINS
110 EAST 16th ST. N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
Isisteigęs 25 metai
Valandos—9 AM. iki 8 PM.; o Sekmadieniais 9 AM. iki 4 PM.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

NOTARY PUBLIC
TEL. STAGG 2-5043
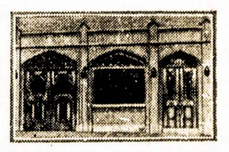
MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELIAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.
VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DR. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburghe:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas Evergreen 6-3959
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kas dien, ceredoms ir subatoms nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

ALDLD 2-ro Apskričio Konferencija ir Piknikas 18 d. Birželio, P. Vaičionio Parke, Cranford, N. J.